Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 14. Warszawa, dnia 20 maja 1936 r. **Rok XIX.**

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Warszawa, ul. Senatorska 29 sklep Nr. 22, tel. 696-87;
Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowem.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I. ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 32—37.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 36 — 39.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

84.

OKÓLNIK Nr. 32

z dnia 11 maja 1936 r.

o odszkodowaniu w związku z ustawą amnestyjną.

(Nr. AP 106-177).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre powiatowe władze administracji ogólnej, właściwe do orzekania o wykroczeniach, przewidzianych w odnośnych przepisach ustawy z dn. 3.VI.1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 481 z 1933 r.) zwracały wnioski odnośnych organów o wymierzenie odszkodowania np. z art. 29 cytowanej ustawy z napisem: „amnestja".

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie porozumienia z Ministerstwem Sprawiedliwości wyjaśnia, że amnestja dotyczy tylko represji karnej, nie unicestwia natomiast cywilno-prawnych skutków czynu, zabronionego pod groźbą kary, — przeto odszkodowanie darowaniu z mocy amnestji nie ulega.

1) Prawomocnie orzeczone odszkodowanie pozostaje w mocy, mimo darowania innych kar na podstawie amnestji i odnośna część orzeczenia podlega wykonaniu na zasadach ogólnych.

2) W sprawach, w których postępowania jeszcze nie wszczęto, lub w których orzeczenie karne do chwili wejścia w życie amnestji jeszcze nie uprawomocniło się — nie można orzekać o odszkodowaniu w normalnem postępowaniu o przestępstwo, gdyż postępowanie to jest niedopuszczalne i ulega umorzeniu, jeżeli je zaskoczyła amnestja przed jego ukończeniem. Z drugiej strony — ponieważ odszkodowanie nie jest objęte przez amnestję, musi ono być orzeczone, niezależnie od niedopuszczalnego postępowania w sprawie o przestępstwo. O odszkodowaniu tem orzeka bądź władza administracyjna, bądź sąd, zależnie od tego, czy w chwili umorzenia postępowania sprawa znajdowała się w rozpoznaniu władzy administracyjnej, czy sądu.

W sprawach, w których wogóle jeszcze nie wszczęto postępowania o przestępstwo — o odszkodowaniu orzeknie oczywiście władza administracyjna.

Tryb orzekania o odszkodowaniu określa art. 31 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem. Należy przytem podkreślić, że z przepisu tego wyraźnie wynika, iż orzeczenie o odszkodowaniu następuje niezależnie od orzeczenia z art. 23 cytowanego rozporządzenia.

Strony niezadowolone z tego orzeczenia mogą udać się na zwykłą drogę sądową. Drogą tą jest dla oskarżonego droga, wskazana w art. 640 k. p. k., która stanowi w postępowaniu karno-administracyjnem normalny etap jego rozwoju.

Oczywiście, że z chwilą umorzenia postępowania o przestępstwo na podstawie amnestji,— ustalenie winy oskarżonego, istotne dla orzeczenia o odszkodowaniu nastąpi tylko ubocznie w charakterze przesłanki faktycznej i znajdzie wyraz nie w sentencji, lecz wyłącznie w uzasadnieniu orzeczenia o odszkodowaniu.

Poza tem Ministerstwo zauważa, że w sprawach umorzonych na podstawie amnestji lub z powodu amnestji niewszczętych powinna władza administracyjna orzekać samoistnie o odszkodowaniu tylko wtedy, gdy orzeczenie o odszkodowaniu jest obligatoryjne, t. j. gdy przedstawia się jako ustawowy nakaz (np. odszkodowanie z cytowanej ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie).

Jeżeli jednak ustawa pozostawia uznaniu władzy administracyjnej, czy chce objąć swoją jurysdykcją orzeczenie o odszkodowaniu (jak np. w art. 249 ustawy wodnej poz. 574 z 1928 r.) nie należy w przypadku amnestji o tem odszkodowaniu orzekać, aby nie komplikować zbytecznie sytuacji procesowej i nie obciążać postępowania karno-administracyjnego sprawami, które jedynie wtórnie do niego należą.

Wkońcu Ministerstwo prosi o zarządzenie rozpatrzenia omawianych wyżej wniosków o odszkodowania, po ponownem ich przedstawieniu przez odnośne organa.

Okólnik niniejszy wiąże się z okólnikiem z dn. 21.XII.1935 r. Nr. 86 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 40, poz. 226).

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

85.

OKÓLNIK Nr. 33*)

z dnia 11 maja 1936 r.

w sprawie opłat specjalnych i dopłat drogowych

(Nr. SF. 66-5-2.).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Uznając za konieczne zaktualizowanie oraz zebranie i usystematyzowanie w jedną całość dotychczasowych okólników w zakresie opłat i dopłat drogowych—celem ułatwienia, zarówno zarządom związków samorządowych, jak i władzom nadzorczym nad niemi, stosowania zawartych w tych okólnikach wskazówek i wyjaśnień,—wydaję w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu poniższe zarządzenia.

1) Specjalne opłaty drogowe mogą być wprowadzane tylko wtedy, gdy wydatki (zarówno na utrzymanie, jak i na budowę dróg) nie mogą być w całości lub w części pokryte z nadwyżki innych dochodów związku samorządowego nad wszystkiemi innemi zwyczajnemi i nadzwyczajnemi wydatkami (z wyłączeniem wydatków drogowych).

2) Suma specjalnych opłat drogowych nie może w żadnym razie przekraczać kwoty wydatków, preliminowanych w budżecie na utrzymanie i budowę dróg, zmniejszonej o sumę wpływów budżetowych, mającą specjalne przeznaczenie na wydatki drogowe (np. subwencja ze Skarbu Państwa).

Władze nadzorcze nad związkami samorządowemi powinny zwracać baczną uwagę na prawidłowe używanie przez związki samorządowe dochodów, przeznaczonych na pokrycie wydatków drogowych; dochody te oczywiście nie mogą być użyte na pokrywanie innych wydatków.

*) Jednolity tekst skomasowanych poprzednio zarządzeń.

3) Specjalnemi opłatami drogowemi mogą być obciążone:

a) grunty, podlegające obciążeniu na rzecz związków samorządowych zarówno w postaci dodatków do państwowego podatku od gruntów, jak i w postaci samoistnego podatku komunalnego,

b) przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, wykupujące świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne,

c) nieruchomości w miastach niewydzielonych i nieruchomości w gminach wiejskich, podlegające państwowemu podatkowi od nieruchomości oraz nowowzniesione budowle wolne od podatku państwowego.

4) Obciążenie opłatami drogowemi poszczególnych płatników nie może przekraczać:

a) 75% przypadającego na płatnika zasadniczego państwowego podatku gruntowego względnie w b. dzielnicy pruskiej 75% takiegoż państwowego dodatku do podatku gruntowego, a od gruntów państwowych: w b. zaborze rosyjskim — 75% idealnego zasadniczego podatku gruntowego, zaś w b. zaborze pruskim — 75% idealnego zasadniczego dodatku państwowego do podatku gruntowego; na przekroczenie normy 75%-owej zezwalać mogą P. P. Wojewodowie, z którymi w tym względzie współdziałają z głosem stanowczym wydziały wojewódzkie (izby wojewódzkie), do wysokości 100% w tych wypadkach, gdy potrzeby drogowe bezwzględnie tego wymagają, a obciążenie takie nie nadwyręży zdolności płatniczej rolników;

b) 15% ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych;

c) 50% państwowego podatku od nieruchomości, a od nowowzniesionych budowli — 50% idealnego podatku od nieruchomości.

Opłaty drogowe, obciążające nieruchomości, oblicza się w stosunku do 7% podstawy wymiaru podatku od nieruchomości.

5) Przez zasadniczy państwowy podatek gruntowy rozumieć należy państwowy podatek gruntowy, obliczony bez oddzielnego dodatku (progresji), przewidzianego w art. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505), i bez ulg (degresji), przewidzianych w art. 3 tejże ustawy, jednak z uwzględnieniem podwyżki, wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 339).

Przez idealny zasadniczy podatek gruntowy, stanowiący podstawę wymiaru opłat drogowych od gruntów państwowych, rozumieć należy taki państwowy podatek gruntowy bez progresji i degresji, jakiby przypadał od tych gruntów, gdyby one były gruntami prywatnemi.

Przez idealny podatek od nieruchomości, stanowiący podstawę wymiaru opłat drogowych od nowowzniesionych budowli, rozumieć należy taki państwowy podatek od nieruchomości, obliczony według pełnego umownego komornego (czynszu) lub pełnej wartości czynszowej nieruchomości lub ich części, nieoddanych w najem, jaki opłacałyby te budowle, gdyby ustawą

o ulgach dla nowowzniesionych budowli nie były objęte (§ 5 rozporządzenia z dnia 7 czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 494).

6) Wysokość sumy opłat drogowych, przypadająca na każdą z trzech grup płatników, powinna być oznaczona w statucie o poborze tych opłat.

Rozkład każdej z tych sum na poszczególne objekty podatkowe ma być dokonany w sposób następujący:

a) kwota, przypadająca na wszystkie grunty, powinna być rozłożona między płatników w stosunku do płaconych przez nich podatków od gruntów, wymienionych wyżej w punkcie 4a,

b) kwota, przypadająca na przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, ma być rozłożona między poszczególnych płatników w stosunku do opłacanych przez nich cen świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych,

c) kwota, przypadająca na nieruchomości, ma być rozłożona między płatników w stosunku do państwowego podatku od nieruchomości.

W granicach maksymalnych, ustalonych w punkcie 4 okólnika niniejszego, mogą związki samorządowe obciążać poszczególne grupy płatników, wymienionych pod lit. a, b, c p-ktu 4, w różnym stopniu, zależnym od siły płatniczej poszczególnych grup płatników. Z tego wynika, że faktyczne obciążenie poszczególnych grup płatników nie musi pozostawać do siebie w takim stosunku, w jakim pozostają do siebie liczby, określające maksymalne obciążenie tych grup.

7) W nakazie płatniczym na specjalne opłaty drogowe podawać należy osobno należność z tytułu posiadania przez płatnika poszczególnych objektów, podlegających obciążeniu temi opłatami, a więc osobno z tytułu posiadania gruntów, osobno z tytułu posiadania budynków i osobno z tytułu posiadania przedsiębiorstwa.

8) Pobór dodatkowych opłat drogowych (dopłat drogowych) winien się odbywać według zasad następujących:

a) zależnie od warunków lokalnych może być ustanawiana jedna lub kilka stref t. zw. adjacentów, pociąganych do dodatkowych opłat drogowych; szerokość tych stref również zależy od warunków lokalnych;

b) obciążenie adjacentów dopłatami drogowemi nie może przekraczać: 20% tej części ogólnej sumy specjalnych opłat drogowych, która przeznaczona jest na utrzymanie dróg i 50% tej części, która przeznaczona jest na budowę nowych dróg.

Zarazem wyjaśniam, że brzmienie art. 23 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32) nie stawia wprawdzie związkom samorządowym przeszkód do pociągania do udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg tych przedsiębiorstw położonych poza terenem danego związku, które drogi te nadmiernie zużywają; jednakże praktyka tego rodzaju doprowadziłaby do podobnych utrudnień w zakresie komunikacji drogowej, jakie wytwarzało pobieranie opłat mytniczych i rogatkowych. Dlatego też uważam za niewskazane pociąganie przez związki samorządowe przedsiębiorstw, o jakich wyżej mowa, do udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg z tytułu ich nadmiernego niszczenia; mogłoby to mieć miejsce w wyjątkowo uzasadnionych wypadkach i ze specjalnem zezwoleniem Pana Wojewody.

9) opłaty drogowe można zatwierdzać tylko na rzecz powiatowych związków samorządowych. Gminy wiejskie i miejskie nie mają prawa do poboru specjalnych opłat drogowych, a to dlatego, że pobór tych opłat opiera się na art. 19 wyżej powołanej ustawy drogowej, który daje wyraźnie odnośne uprawnienia tylko powiatowym i wojewódzkim związkom samorządowym. Gminom miejskim natomiast przysługuje prawo wprowadzania podatku inwestycyjnego na budowę dróg. Poza tem zarówno gminy miejskie, jak i wiejskie mogą — na podstawie art. 23 ustawy drogowej — pociągać do udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg gminnych — otrzymujących z budowy lub utrzymania tych dróg szczególne korzyści, lub też nadmiernie zużywających drogi.

10) Statuty o opłatach i dopłatach drogowych powinny odpowiadać statutowi wzorowemu, załączonemu do okólnika niniejszego.

Proszę Panów Wojewodów o traktowanie powyższych wskazówek i wyjaśnień, jako bezwzględnie wiążących przy zatwierdzaniu statutów o opłatach specjalnych i dopłatach drogowych.

Równocześnie uchylam następujące zarządzenia, które wobec treści okólnika niniejszego, stały się obecnie bezprzedmiotowe: okólnik z dnia 22 kwietnia 1925 r. Nr. 41—(SZ. 2870/25) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn, str. 173, poz. 1), okólnik z dnia 13 marca 1926 r. Nr. 31 — (SF. 1864/26) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 175, poz. 2), okólnik z dnia 19 lutego 1927 r. Nr. 43 — (SF. 842/27) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 179, poz. 4), okólnik z dnia 8 kwietnia 1927 r. Nr. 73 — (SF. 1953/27) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 181, poz. 5), okólnik z dnia 7 maja 1927 r. Nr. 110 — (SF. 2305/27) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 181, poz. 6), okólnik z dnia 5 marca 1928 r. Nr. 31 — (SF. 681/2) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 183, poz. 9), okólnik z dnia 3 listopada 1928 r. Nr. 213 — (SF. 260/7) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 184, poz. 12), okólnik z dnia 16 października 1930 r. Nr. 187 — (SF. 2366/3) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1720, poz. 1) i okólnik z dnia 10 listopada 1930 r. Nr. 202 — (SF. 224/3) (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1720, poz. 2).

(—) Wł. Raczkiewicz
MINISTER

STATUT WZOROWY

o opłatach specjalnych i dopłatach drogowych na rzecz .... powiatowego związku samorządowego.

Na podstawie art. 19 i 23 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32) wprowadza się w roku .... pobór opłat specjalnych i dopłat drogowych na rzecz .... powiatowego związku samorządowego.

§ 1.

Łączna suma, przewidziana w budżecie na rok .... na utrzymanie dróg w kwocie zł. .... i na budowę dróg w kwocie zł. ...., pomniejszona o kwotę zł. ...., stanowiącą dotację (ze Skarbu Państwa) oraz o kwotę zł. ...., osiągniętą z dopłat drogowych (§ 2 statutu niniejszego), — rozkłada się:

1) na grunty w kwocie zł. ....

2) na przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe w kwocie zł. ....

3) na nieruchomości w miastach i nieruchomości w gminach wiejskich w kwocie zł. ....

Kwota, obciążająca grunty, podlega rozdziałowi pomiędzy poszczególnych płatników w stosunku do przypadającego na każdego z nich zasadniczego państwowego podatku gruntowego (w województwach zachodnich — zasadniczego państwowego dodatku do podatku gruntowego), a co do gruntów państwowych w b. zaborze rosyjskim — w stosunku do idealnego zasadniczego podatku gruntowego, zaś w b. zaborze pruskim — w stosunku do idealnego zasadniczego dodatku państwowego do podatku gruntowego.

Kwota, obciążająca przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, podlega rozdziałowi pomiędzy poszczególnych płatników w stosunku do opłacanych przez nich cen świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Kwota, obciążająca nieruchomości w miastach i nieruchomości w gminach wiejskich, podlega rozdziałowi pomiędzy poszczególnych płatników w stosunku do przypadającego na każdego z nich państwowego podatku od nieruchomości, a co do nowowzniesionych budowli — w stosunku do idealnego podatku od nieruchomości.

Rozkład każdej z tych kwot pomiędzy poszczególnych płatników przeprowadza się w ten sposób, że iloraz, — otrzymany z podzielenia obciążającej daną grupę płatników kwoty przez sumę podatku (ceny), przypadającego na wszystkich płatników, — mnoży się przez kwotę podatku (ceny), przypadającego na poszczególnego płatnika.

Opłaty drogowe, obciążające nieruchomości, oblicza się w stosunku do 7% podstawy wymiaru podatku od nieruchomości.

§ 2.

Niezależnie od specjalnych opłat drogowych, przewidzianych w § 1 statutu niniejszego, obowiązani są uiścić:

1) Zużywający nadmiernie drogi, jak np.: kopalnie, fabryki i inne przedsiębiorstwa — dodatkowe opłaty (dopłaty drogowe) w łącznej sumie zł. .... Suma ta, o ile nie nastąpi dobrowolna w tym względzie ugoda, podlega rozdziałowi w sposób następujący (wskazać zasady rozdziału).

2) Właściciele, względnie posiadacze gruntów, nieruchomości i przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, położonych w pasie przydrożnym o szerokości .... klm po obu stronach dróg — dodatkowe opłaty (dopłaty drogowe) w łącznej sumie zł. .... Suma ta podlega rozdziałowi pomiędzy poszczególnych płatników w ten sposób, że iloraz, — otrzymany z podzielenia tej sumy przez sumę podatków (cen) od gruntów, nieruchomości i przedsiębiorstw, położonych w pasie przydrożnym, — mnoży się przez sumy przypadających na poszczególnych płatników podatków (ceny) od gruntów, nieruchomości i przedsiębiorstw, położonych w pasie przydrożnym.

Dopłaty drogowe, obciążające nieruchomości, oblicza się w stosunku do 7% podstawy wymiaru podatku od nieruchomości.

§ 3.

Wymiar i pobór opłat i dopłat uskutecznia Wydział Powiatowy.

§ 4.

O wymierzonej opłacie i dopłacie zostanie płatnik zawiadomiony wezwaniem płatniczem przed dniem 1 kwietnia.

Opłata łącznie z dopłatą płatna jest w dwóch równych ratach półrocznych, a to w miesiącu kwietniu i listopadzie.

§ 5.

Odwołania w sprawach wymiaru opłat (dopłat) wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym w art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884), w brzmieniu art. 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846), a w b. dzielnicy pruskiej — w terminie i trybie przewidzianym w § 69 i następnych ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r.

§ 6.

Nieuiszczona w przepisanym terminie opłata (dopłata) ściągnięta będzie w drodze przymusowej z doliczeniem odsetek według postanowień ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 8, poz. 88) oraz z doliczeniem kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nt. 73, poz. 721), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401)' W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580), zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78) — koszta egzekucyjne pobierane będą według tego rozporządzenia.

§ 7.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze opłaty (dopłaty) podlegają karze do wysokości 345,9 zł., o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62—66 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 8.

Opłaty specjalne i dopłaty drogowe, wymierzone na podstawie statutu niniejszego, nie ulegają zaliczeniu ani na komunalne podatki od gruntów, budynków, przemysłu i handlu, ani na komunalne dodatki do państwowych podatków od gruntów, nieruchomości, przemysłu i handlu.

§ 9.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i ogłoszeniu przez Wydział Powiatowy (wskazać sposób ogłoszenia, w danej miejscowości przyjęty).

86.

OKÓLNIK Nr. 34

z dnia 14 maja 1936 r.

w sprawie danych o stosunkach majątkowych i wyznaniowych obwinionych.

(Nr. AP. 106—193).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

W aktach spraw karno-administracyjnych przesyłanych sądom w myśl art. 641 § 2 k. p. k.

częstokroć brak jest danych o stosunkach majątkowych i wyznaniowych obwinionych.

Brak danych o stosunkach majątkowych obwinionego nastręcza sądom trudności przy wymiarze kary grzywny i orzeczeniu o kosztach postępowania w przypadku, gdy rozprawa toczy się w nieobecności oskarżonego (art. 393 § 1 k. p. k.), brak zaś danych dotyczących wyznania powoduje niejednokrotnie wyznaczenie rozprawy sądowej na dzień świąteczny wyznania, do którego należy obwiniony.

Mając na względzie powyższe, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza, aby właściwe władze administracji ogólnej, przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego w myśl art. 641 § 2 k. p. k., sprawdzały, czy akta sprawy zawierają dane o stosunkach majątkowych i wyznaniowych obwinionych.

W razie braku tych danych, akta sprawy należy odpowiednio uzupełnić.

Zarządzenie niniejsze wiąże się z okólnikiem Nr. 105 z[1] dn. 17.X.1933 r. zawierającym instrukcję do prawa o wykroczeniach oraz do postępowania karno-administracyjnego (dział: „kierowanie spraw karno-administracyjnych do sądu“—str. 507 Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 17, poz. 255 z 1933 r.).

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

87.

OKÓLNIK Nr. 35

z dnia 15 maja 1936 r.

o stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego osób, pozbawionych obywatelstwa polskiego.

(Nr. Wojsk. D-3-6-3).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

Osoby pozbawione obywatelstwa polskiego za uchylenie się od powszechnego obowiązku wojskowego, które udowodnią odpowiedniemi dokumentami przynależność swoją do innego państwa są uważane za cudzoziemców i nie podlegają obowiązkowi wojskowemu niezależnie od tego, czy stały się obywatelami innego państwa przed, czy też po pozbawieniu ich obywatelstwa polskiego.

Nie wyklucza to jednak ich odpowiedzialności karno-sądowej za przestępstwo zbiegostwa, popełnionego w czasie gdy byli obywatelami Państwa Polskiego.

O każdym poszczególnym wypadku stwierdzenia nabycia przez osobę pozbawioną obywatelstwa polskiego—obywatelstwa innego państwa, władze administracji ogólnej powinny:

1) uczynić odpowiednią adnotację w liście poborowej i wykreślić tę osobę z listy jako cudzoziemca i

2) zawiadomić o powyższem właściwą P. K. U. celem uczynienia stosownych adnotacyj i skreśleń w ewidencji wojskowej.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 28 z dnia 2.III.1931 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 2, poz. 45) uchyla się.

(—) Wł. Raczkiewicz
MINISTER

Ponadto otrzymują do wiadomości:

1) Ministerstwo Spraw Wojskowych — Departament Uzupełnień.
2) Ministerstwo Spraw Zagranicznych — Departament Konsularny.

88.

OKÓLNIK Nr. 36

z dnia 15 maja 1936 r.

o uproszczeniu trybu postępowania przy wydawaniu pozwoleń na budowę szkół powszechnych.

(Nr. BB. 21-495).

Do

P. P. Wojewodów (oprócz śląskiego) i Prezydentów Miast.

W celu ułatwienia i potanienia budowy szkół powszechnych Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego opracowało typowe projekty budynków szkolnych zarówno murowanych, jak i drewnianych.

Projekty te po zbadaniu zostały zaaprobowane przez b. Ministerstwo Robót Publicznych w dniach 22 stycznia 1931 r. za Nr. BN. 2 — 1 i 12 czerwca 1931 r. za Nr. VIII. 768 i są do nabycia w odbitkach światło-drukowych w skali 1 : 100 w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Omawiane projekty mogą być wykorzystywane jako projekty budowy poszczególnych budynków szkół powszechnych po uzupełnieniu ich odnośnemi planami sytuacyjnemi i orjentacyjnemi, przyczem władze, powołane do ich zatwierdzania, są obowiązane do zbadania zgodności z przepisami usytuowania budynku, natomiast nie mają potrzeby badania tych projektów pod względem konstrukcyjnym i statycznym i wobec tego nie powinny żądać wprowadzania do nich jakichkolwiek zmian, z wyjątkiem ewentualnych zmian, dotyczących usytuowania budynku.

Nadmienia się przytem, że okoliczność iż odbitki światło-drukowe będących w mowie projektów nie są kolorowane i pod tym względem nie czynią zadość rozporządzeniu b. Ministra Robót Publicznych z dn. 2 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 456) nie powinna stać na przeszkodzie zatwierdzeniu projektów, gdyż nie nasuwają one pomimo wyłącznie linijnego przedstawienia projektowanych budynków wątpliwości ani co do materjałów, ani co do konstrukcji.

Ponieważ sprawa budowy szkół powszechnych jest sprawą pierwszorzędnej wagi z punktu

widzenia interesu Państwa, zechcą przeto Panowie Wojewodowie ściśle przestrzegać zawartych w niniejszym okólniku wskazówek.

(—) Wł. Raczkiewicz
MINISTER

89

OKÓLNIK Nr. 37

z dnia 15 maja 1936 r.

w sprawie odciążenia komisarzy ziemskich od prowadzenia statystyki produkcji rolnej.

(Nr. GL. 4a-22-3).

Do

P. P. Wojewodów i Starostów (z wyjątkiem śląskiego).

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1932 r. o statystyce produkcji rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 255) oraz zgodnie z instrukcjami Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 maja 1932 r. (M. P. Nr. 120, poz. 150 i 151) w starostwach prowadzona jest statystyka produkcji rolnej.

Po zespoleniu w r. 1934 urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej w niektórych powiatach prowadzenie wymienionej wyżej statystyki przekazane zostało w mniejszym lub większym zakresie komisarzom ziemskim. Stan ten łącznie z nałożeniem na komisarzy nowych jeszcze obowiązków, jak np. w sprawach: rybołóstwa, opieki nad rolnictwem, nadzoru nad hodowlą bydła i t. p. spowodował znaczniejsze obciążenie niektórych komisarzy ziemskich z uszczerbkiem dla bezpośrednich ich zadań, związanych w pierwszym rzędzie z zagadnieniami przebudowy ustroju rolnego.

Szczególnie trudną w tym względzie okazała się sytuacja komisarzy, który okrąg obejmuje kilka powiatów lub tam, gdzie skutkiem przeprowadzonych oszczędności komisarze z konieczności nie mogą korzystać z większej ilości sił pomocniczych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych świadome opisanego stanu rzeczy pismami okólnemi z dnia 29 marca i 8 maja 1935 r. Nr. GL. 4a-19 zaleciło P. P. Wojewodom wydanie szeregu zarządzeń, zmierzających do usprawnienia prac komisarzy ziemskich przez odciążenie ich z jednej strony od wykonywania zbędnych czynności tam, gdzie komisarz ziemski winien ograniczyć się do fachowego nadzoru nad prowadzonemi w starostwie pracami z zakresu rolnictwa, a z drugiej—przez dostarczenie im niezbędnej pomocy kancelaryjnej i rzeczowej.

Z nadesłanych w wyniku powyższego zarządzenia sprawozdań Wojewodów należy wnioskować, że niektórzy z Panów Wojewodów przeprowadzili w bardzo znacznym stopniu odciążenie komisarzy ziemskich, przekazując między innemi prowadzenie statystyki rolnej referatom administracyjnym starostw (jak np. w województwach: pomorskiem, lwowskiem, poleskiem i innych).

Wobec zbliżającego się sezonu wzmożenia czynności, związanych z przebudową ustroju rolnego — na skutek interwencji Pana Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych—proszę P. P. Wojewodów o wydanie zarządzeń, zmierzających zasadniczo do przekazania referatom administracyjnym starostw spraw, związanych z prowadzeniem statystyki rolnej tam, gdzie dotychczas była ona wykonywana przez komisarzy ziemskich, z tem jednak, że będą oni mogli być użyci do fachowego nadzoru i ingerencji w razie potrzeby, a w szczególności na tle wątpliwości, jakie mogłyby powstać przy załatwianiu spraw statystyki.

W pierwszym rzędzie powinno być przekazane referatom administracyjnym starostw prowadzenie statystyki produkcji rolnej w tych starostwach, w których niema osobnego komisarza ziemskiego, a to z uwagi na przepis pkt. 10 pisma okólnego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 17 lutego 1934 r. o załatwianiu spraw rolnictwa i reform rolnych w starostwach (Dz. Urz. Min. Roln. i Ref. Roln. z 1934 r. Nr. 5, poz. 38), a następnie w tych starostwach, w których wprawdzie komisarz ziemski ma swą siedzibę urzędową, lecz nie posiada swego personelu pomocniczego (podkomisarza ziemskiego; sekretarza).

Że jednak przy zrealizowaniu celów, dla jakich wprowadzona została statystyka produkcji rolnej, byłoby nadzwyczaj wskazane, aby zajmowały się nią czynniki fachowe, uważałbym za pożądane, aby tam gdzie warunki lokalne na to pozwolą, komisarze ziemscy nadal statystykę tę prowadzili, o ile dotychczas to do nich należało i nie wpływałoby to ujemnie na ich bezpośrednie obowiązki. W tym przypadku należy zwrócić szczególną uwagę na dostarczenie im odpowiedniej pomocy stałej czy doraźnej oraz na umożliwienie korzystania w celach porównawczych z odpowiednich materjałów, gromadzonych przez wydziały powiatowe we własnym zakresie działania. W celu zapewnienia zachowania tych warunków jest wskazane, aby Pan Wojewoda zastrzegł do swej osobistej aprobaty decyzje o powierzaniu komisarzom ziemskim prowadzenia statytyki produkcji rolnej w wypadkach określonych poprzednio i po uprzedniem stwierdzeniu przez właściwego starostę, że prace te nie wpłyną ujemnie na bezpośrednie obowiązki komisarza ziemskiego w zakresie przebudowy ustroju rolnego.

Również byłoby rzeczą pożądaną nawiązanie kontaktu w tych sprawach z czynnikami fachowemi samorządu gospodarczego (rolniczego) i wykorzystanie w tym względzie ich prac, co również w dużym stopniu mogłoby z jednej strony wpłynąć korzystnie na same prace statystyczne, jak i z drugiej strony na odciążenie starostw.

(—) Wł. Raczkiewicz
MINISTER

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

90.

Decyzja.

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Towarzystwu Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych (Warszawa, ul. Chocimska 4) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki metalowej w kształcie prostokąta, wyobrażającego domek z napisem u góry: „Budujmy Szkoły". Wymiar odznaki 10×15 mm.

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia przez wszystkich członków Towarzystwa na zakrętce lub agrafce.

Za odznaki członkowskie Zarząd Towarzystwa pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 1 zł.

Wydawanie odznaki Towarzystwa osobom, nie będącym jego członkami, jest zakazane.

(Warszawa dn. 5 maja 1936 r. Nr. AP. 3-40,

Za MINISTRA
(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

91.

PISMO OKÓLNE

z dnia 9 maja 1936 r.

o urlopie bezpłatnym na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego w związku z opłatami emerytalnemi.

(Nr. GB. 13-80).

Do

Urzędów Wojewódzkich i Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości poniżej umieszczone pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 28 kwietnia 1936 r. Nr. D. I. 24218/Em/36 w sprawie opłat emerytalnych za funkcjonarjuszów państwowych, korzystających z urlopu bezpłatnego w czasie piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego.

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA
(—) Robaczewski
NACZELNIK WYDZIAŁU

Otrzymują nadto:

Komenda Główna Policji Państwowej,
Korpus Ochrony Pogranicza,
Główny Urząd Statystyczny.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. I. 24218/Em/36.
Warszawa, dnia 28 kwietnia 1936 r.

Do
Biura Sejmu Rzeczypospolitej
w/m.

Na pismo z dnia 17 marca 1936 r. L. OL. d/A Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że okres urlopu bezpłatnego, udzielonego funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego, podlega zaliczeniu do wysługi emerytalnej na podstawie art. 38 lit. b względnie na podstawie art. 50 ust. 2 lit c) obowiązującej ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1934 poz. 160 i z r. 1935 poz. 521).

Do dnia 1 lutego 1934 r. zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy emerytalnej (w brzmieniu Dz. U. R. P. z r. 1931 poz. 380 i z r. 1932 poz. 239), zaliczenie wspomnianego okresu uwarunkowane było uiszczeniem przez zainteresowanego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego opłaty emerytalnej, obliczonej od uposażenia, jakie zainteresowany pobierałby w służbie czynnej, a potrącanej z otrzymywanych przez niego diet poselskich lub senatorskich.

Nowela emerytalna z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. poz. 668) zniosła, poczynając od dnia 1 lutego 1934 r. opisany powyżej obowiązek osób interesowanych, przerzucając tem samem ciężar opłaty emerytalnej za zaliczalne do wysługi emerytalnej okresy urlopu bezpłatnego na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego na Skarb Państwa.

Z uwagi na to omawiane opłaty powinny być obecnie uiszczane przez tę władzę, która danemu funkcjonarjuszowi lub zawodowemu wojskowemu udzieliła urlopu i przelewane na dochód części XVI § 1 lub § 2 budżetu (o ile zaś chodzi o uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego — do tegoż Zakładu) z odpowiednich kredytów, preliminowanych na ten cel w budżetach wszystkich resortów.

(—) M. Węgrzynowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

92.

PISMO OKÓLNE

z dnia 11 maja 1936 r.

o rozrachunku z Państwowym Zakładem Emerytalnym i miesięcznych ilościowych zestawieniach uczestników P. Z. E.

(Nr. GB. 15-14-112).

Urzędom Wojewódzkim (wszystkim), Komisarjatowi Rządu na m. st. Warszawę i Urzędowi Spraw Mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w uzupełnieniu pisma swego z dnia 13 sierpnia 1934 r.

Nr. Pers. 901-45 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 22, poz. 206 z 1934 r.) podaje do wiadomości i zastosowania pismo Państwowego Zakładu Emerytalnego z dnia 1 maja 1936 r. Nr. SK/0732/2 i prosi aby urzędy asygnujące, poczynając od dnia 1 czerwca 1936 r., regulowały bezpośrednio przypadające Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu składki emerytalne za. będących uczestnikami Zakładu funkcjonarjuszów państwowych.

W związku z powyższem traci moc obowiązującą okólnik Nr. 113 z 1934 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 23, poz. 213) o rozrachunku z Państwowym Zakładem Emerytalnym.

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA
(—) Robaczewski
NACZELNIK WYDZIAŁU

Otrzymują nadto:
Komenda Główna Policji Państwowej,
Główny Urząd Statystyczny,
Korpus Ochrony Pogranicza.

PAŃSTWOWY
ZAKŁAD EMERYTALNY
Warszawa I
ul. Krakowskie-Przedmieście
Nr. 19.
Telefon inf. 688-22
Nr. SK/0732/2
P. K. O. 30.202
Warszawa, dn. 1 maja 1936 r.

Przesyłanie ilościowych miesięcznych zestawień do PZE i wpłacanie należnych składek emerytalnych.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Zarząd Centralny
w/m.

W celu ujednostajnienia i ułatwienia sposobu wykonywania poleceń zawartych w okólnikach Ministerstwa Skarbu z dnia 15 marca 1934 r. L. D. I. 19167/Em/34 w sprawie wykonania statutowych postanowień Państwowego Zakładu Emerytalnego i z dnia 22 października 1934 r. L. D. I. 68663/Em/34 w sprawie wpłacania składek emerytalnych do Państwowego Zakładu Emerytalnego, Zakład wydrukował „Ilościowe miesięczne zestawienie", uwzględniając odmienną skalę płac w poszczególnych rodzajach służby, a w związku z tem odmienną wysokość składki emerytalnej.

Państwowy Zakład Emerytalny przesyła w załączeniu odpowiednie druki ilościowych miesięcznych zestawień, na których — zamiast dotychczas sporządzanych miesięcznych zestawień — należy sporządzać zestawienia, poczynając od dnia 1 czerwca 1936 r. Przesyłając zestawienie sporządzone według nowych zasad za m-c czerwiec 1936 r., należy w omówieniu zmian podać te zmiany, które nastąpiły w porównaniu do zestawienia za miesiąc maj b. r. sporządzonego według dawnych zasad.

Wskazówki o sposobie wypełniania nowych wzorów zestawień podane są na 4-ej stronicy druku. Jeżeli dodatkowy wykaz imienny, o którym mowa w pkt. 2 wskazówek, byłby niekiedy zbyt obszerny, należy wykaz ten sporządzić w formie tabelarycznej — wzór dodatkowego wykazu imiennego, wypełnionego przykładami załącza się (zał. A). Jeżeli omówienie zmian dokonywane jest na oddzielnym arkuszu papieru (t. j. w przypadku, gdy omówienie nie mieści się w rubryce na ten cel przeznaczonej — pkt. 4 wskazówek), należy dokonać je w formie tabelarycznego wykazu — wzór wykazu wypełnionego przykładami załącza się (zał. B).

Zgodnie z powołanym okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 22 października 1934 r. należne składki emerytalne, obliczone na podstawie ilościowego miesięcznego zestawienia i dodatkowego imiennego wykazu, powinny być wpłacone w ciągu miesiąca na konto czekowe Państwowego Zakładu Emerytalnego w Pocztowej Kasie Oszczędności Nr. 30.202.

Ponieważ nowy wzór ilościowych miesięcznych zestawień, jak również dodatkowy imienny wykaz, zawierają obliczenie należnych składek, Państwowy Zakład Emerytalny poczynając od dnia 1 czerwca 1936 r. nie będzie przesyłał obliczeń składek, sporządzanych dotychczas przez Zakład.

Państwowy Zakład Emerytalny nadmienia, że nie będzie potwierdzał otrzymania „Ilościowego miesięcznego zestawienia" i składek emerytalnych. Jedynie w razie nieotrzymania w terminie ilościowego zestawienia oraz w przypadkach stwierdzenia rozbieżności z posiadanemi przez siebie materjałami, Zakład przesyłać będzie odpowiednie reklamacje.

O wszelkie wyjaśnienia w sprawie sposobu wypełniania ilościowych miesięcznych zestawień, jak również w sprawie nadesłania druków tych zestawień, należy zwracać się bezpośrednio do Państwowego Zakładu Emerytalnego.

(—) Wiktor Kościński
DYREKTOR NACZELNY

Załączniki:

Załącznik A,
" B,
i druki ilościowych miesięcznych zestawień.

Zał. A.

Nazwa władzy ....

Nr. ....

dnia ....

DODATKOWY IMIENNY WYKAZ UCZESTNIKÓW

Państwowego Zakładu Emerytalnego

(patrz pkt. 2 wskazówek „Ilościowego miesięcznego zestawienia")

Wypłaty z budżetu Ministerstwa ....

L. p.	NAZWISKO I IMIĘ	Charakter służbowy	Grupa uposaż.	Wysokość skł. em.	Suma wypłaconej należności zł.	Suma wypłaconej należności gr.	Suma należnej składki emerytalnej zł.	Suma należnej składki emerytalnej gr.	Okres, którego wypłata dotyczy od — do	Podstawa (tytuł) dokonanej wypłaty	Bliższe oznaczenie kredytów	UWAGI
1	2	3	4	5[1]	6		7		8	9	10[2]	11
1	Woźnicki Antoni . . .	prowizor.	X	8%	160	—	12	80	1—31.I.1936 r.	zaległe uposażenie	Dz. 4 rozd. 1	
2	Kopytowski Jan . . .	stały	IX	8%	500	—	40	00	1.III-31.XII.1935 r.	różnica awansu		
3	Stanisławski Bolesław .	prowizor.	12	—	50	—	4	00	16—30.IV.1936 r.	uposażenie		
	Razem . . .				710	—	56	80				

[1]) Rubrykę tę podaje tylko ta władza, która opłaca składkę według różnej wysokości (8% lub $9^1/_3$% lub $10^2/_3$%)

[2]) Urzędy wojewódzkie oznaczą kredyty budżetu (Ministerstwo). a urzędy i instytucje podległe Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego— dział i rozdział budżetu.

Zał. B.

Nazwa i siedziba
władzy uposażeniowej.........................

OMÓWIENIE ZMIAN

(patrz pkt. 4 wskazówek „Ilościowego miesięcznego zestawienia")

Załącznik do „Ilościowego miesięcznego zestawienia" za m-c .... 19...... r.

Budżet Ministerstwa.. (dział.................. rozdz.......................) *)

L. p.	NAZWISKO I IMIĘ	Zmiany w porównaniu do „Ilościowego miesięcznego zestawienia" za m-c poprzedni: Ubył (uczestnik poprzednio był wykazany)			Przybył (uczestnik jest obecnie wykazany)			Rodzaj (przyczyna) zmiany	Data, od której zmiana obowiązuje	Uwagi Przy przeniesieniach należy podać władzę uposażeniową, z której uczestnik przybył lub do której ubył; przy nowoprzyjęciach — nowomianowaniach — władzę osobową.
		charakter służbowy	grupa uposaż.	wysokość składek emeryt.	charakter służbowy	grupa uposaż.	wysokość składek emeryt.			
1	2	3 [1])	4	5 [1])	6 [1])	7	8 [1])	9	10	11
1	Głazek Józef	—	—	—	prowizor.	X	8%	nowoprzyjęty	1.IV.1936	Władza osobowa Komenda Pow. P. P. w Wilnie.
2	Bartoszek Ignacy	stały	7	9⅓%	—	—	—	zwolniony	31.III.1936	
3	Woźniakowski Jan	—	—	—	stały	IX	8%	przeniesiony	1.III.1936	z Dyrekcji Ceł w Gdańsku.
4	Żegota Marjan	prowizor.	XI		stały	X		awans i mianowanie stałym	1.IV.1936	
5	Wiśniewski Stanisław . . .	naucz. tym.	X		naucz. stały	X		ustalenie	1.III.1936	
6	Popławski Gracjan	stały	10	8%	stały	10	9⅓%	korzystniejsze liczenie służby	1.IV.1936	
7	Lewicki Lucjan	prowizor.	IX		stały	IX		mianow. stałym	1.IV.1936	
8	Kleszcz Bronisław	—	—		prowizor.	9		nowomianowany z prac. kontr.	1.IV.1936	Władza osobowa Dyr. Lasów Państw. w Białowieży.

[1]) Rubryki te podają władze i urzędy, które w „Ilościowem miesięcznem zestawieniu" dla danego uczestnika (rodzaju służby) podają charakter służbowy i różną wysokość składki emerytalnej.

*) Ponieważ władze i urzędy podległe Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego sporządzają oddzielnie „Ilościowe miesięczne zestawienia" dla każdego działu i rodzaju, należy omówienie zmian dokonać również oddzielnie i dołączyć do każdego zestawienia.

Wysłać najpóźniej do dn. 10 każdego miesiąca

Wskazówki o sposobie wypełniania patrz str. 4

Nazwa i siedziba władzy asygnującej uposażenie
Nr. konta władzy w P. Z. E.

Nr. ....

dn. .... 193..... r.

Druk Nr 7

Dla urzędników, profesorów i pomocniczych sił naukowych, nauczycieli oraz niższych funkcjonarjuszów państwowych.

8% składka emerytalna

Do
Państwowego Zakładu Emerytalnego
w Warszawie

Ilościowe miesięczne zestawienie, obejmujące uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego, którym wypłacono uposażenie za m-c .... 193..... r. z budżetu Min.................................... (dział.................*) rozdział.................*).

Grupa uposażenia	Miesięczna składka emerytalna od jednego uczestnika		Funkcjonarjusze stali mianowani po 31.I.1934 r.			Funkcjonarjusze prowizoryczni			Omówienie zmian w porównaniu z miesiącem poprzednim
			Liczba uczestników	Suma należnych składek emerytalnych		Liczba uczestników	Suma należnych składek emerytalnych		
	zł	gr		zł	gr		zł	gr	
1	2		3	4		5	6		7
I	240	—							
II	160	—							
III	120	—							
IV	80	—							
V	56	—							
VI	36	—							
VII	26	80							
VIII	20	80							
IX	16	80							
X	12	80							
XI	10	40							
XII	8	—							
Razem									**Ogółem składek (rub. 4+6) zł**.............. **gr**......

Zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dn. 12.X.1934 r., L. D. I. 68663/Em/34 całkowita suma składek emerytalnych podlega w ciągu miesiąca wpłaceniu na konto czekowe Państwowego Zakładu Emerytalnego w P. K. O. Nr. 30202.

....
Podpis przedstawiciela władzy

*) Oddzielne „Ilościowe miesięczne zestawienia" dla poszczególnych kredytów budżetowych (dział, rozdział) z których wypłacone zostały uposażenia, sporządzają tylko urzędy i instytucje podległe Min. W. R. i O. P.

Wypełnia P. Z. E.

Ew.	Sk.	
	Obl. Nr.	
	Data	Podpis

Pozostaje w aktach władzy asygnującej uposażenie.

Wskazówki o sposobie wypełniania patrz str. 4.

Odpis

Nazwa i siedziba władzy asygnującej uposażenie
Nr. konta władzy w P. Z. E.

Druk Nr 7

Dla urzędników, profesorów i pomocniczych sił naukowych, nauczycieli oraz niższych funkcjonarjuszów państwowych

8% składka emerytalna

Nr. ....

dn. .... 193..... r.

Do
Państwowego Zakładu Emerytalnego
w Warszawie

Ilościowe miesięczne zestawienie, obejmujące uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego, którym wypłacono uposażenie za m-c .... 193..... r. z budżetu Min........................ (dział..............*) rozdział...............*).

Grupa uposażenia	Miesięczna składka emerytalna od jednego uczestnika zł	gr	Funkcjonarjusze stali, mianowani po 31.I 1934 r. Liczba uczestników	Suma należnych składek emerytalnych zł	gr	Funkcjonarjusze prowizoryczni Liczba uczestników	Suma należnych składek emerytalnych zł	gr	Omówienie zmian w porównaniu z miesiącem poprzednim
1	2		3	4		5	6		7
I	*240*	—							
II	*160*	—							
III	*120*	—							
IV	*80*	—							
V	*56*	—							
VI	*36*	—							
VII	*26*	*80*							
VIII	*20*	*80*							
IX	*16*	*80*							
X	*12*	*80*							
XI	*10*	*40*							
XII	*8*	—							
Razem									**Ogółem składek (rub. 4+6) zł** .... **gr**.....

Zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dn. 12.X 1934 r., L. D. I. 68663/Em/34 całkowita suma składek emerytalnych podlega w ciągu miesiąca wpłaceniu na konto czekowe Państwowego Zakładu Emerytalnego w P. K. O. Nr 30202.

....
Podpis przedstawiciela władzy

*) Oddzielne „Ilościowe miesięczne zestawienia" dla poszczególnych kredytów budżetowych (dział, rozdział), z których wypłacone zostały uposażenia, sporządzają tylko urzędy i instytucje podległe Min. W. R. i O. P.

WSKAZÓWKI

o sposobie wypełniania „Ilościowego miesięcznego zestawienia".

1. Każda władza, urząd lub instytucja asygnująca uposażenie obowiązana jest najpóźniej **do dnia 10 każdego miesiąca** przesłać do Państwowego Zakładu Emerytalnego należycie wypełnione — na druku w tym celu ustalonym — „Ilościowe miesięczne zestawienie", dotyczące liczby uczestników, sum należnych składek emerytalnych i omówienia zmian w porównaniu z „Ilościowem miesięcznem zestawieniem" za miesiąc poprzedni. Zestawienie powyższe należy sporządzić na podstawie **list płacy**, obejmujących **wypłacone** uposażenia uczestnikom Państwowego Zakładu Emerytalnego w dniu 1 danego miesiąca.

2. Jeżeli uczestnikowi Państwowego Zakładu Emerytalnego wypłacono sumę tytułem regulacji uposażeń poprzednio wypłaconych (np. różnicy wskutek awansu i t. p.) lub też **już po sporządzeniu** „Ilościowego miesięcznego zestawienia" wypłacono uposażenie za **cały miesiąc** lub **część miesiąca**, należy obliczenia należnych składek emerytalnych od tych wypłat dokonać w formie dodatkowego imiennego wykazu **na oddzielnym arkuszu papieru, nie wliczając ich** do „Ilościowego miesięcznego zestawienia", sporządzonego według zasad podanych w pkt. 1.

W wykazie tym należy podać:

a) nazwisko i imię uczestnika,

b) charakter służbowy (prowizor., stały, nauczyciel ustalony lub tymczasowy),

c) grupę uposażenia,

d) sumę wypłaconą,

e) sumę należnych składek emerytalnych,

f) podstawę (tytuł), dokonanych wypłat, oznaczając okres (dzień, miesiąc, rok), którego wypłata dotyczy,

g) nazwę i siedzibę władzy prowadzącej akta osobowe, jeżeli władzą tą nie jest władza asygnująca uposażenie,

h) ponadto urzędy wojewódzkie oznaczą kredyty budżetu (Ministerstwo), z których wypłata została uskuteczniona, a urzędy i instytucje podległe Min. W. R. i O. P. — dział i rozdział budżetu.

Dodatkowy imienny wykaz należy przesłać do Państwowego Zakładu Emerytalnego wraz z „Ilościowem miesięcznem zestawieniem", przesyłanem w najbliższym terminie.

3. Składkę emerytalną należy obliczać od sumy uposażenia, zaliczalnego do podstawy wymiaru emerytury, t. j. od uposażenia bez żadnych dodatków.

Jeżeli uczestnikowi Państwowego Zakładu Emerytalnego wypłacono w danym miesiącu uposażenie za część miesiąca, należy o tem **zaznaczyć** w „Ilościowem miesięcznem zestawieniu" w rubr. 7, podając imię i nazwisko funkcjonarjusza, charakter służbowy, grupę uposażenia, datę (dzień, miesiąc, rok), rozpoczęcia (wstrzymania) wypłaty uposażenia oraz ilość dni, za które wypłacono uposażenie służbowe. Składka emerytalna za tego uczestnika będzie odpowiednio **mniejsza** aniżeli wykazana w rubryce 2.

4. Jeżeli w stanie osobowym uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego jak również w obliczeniu sumy należnych składek emerytalnych, nie nastąpiły zmiany w porównaniu do stanu, według którego sporządzono „Ilościowe miesięczne zestawienie" za miesiąc ubiegły, należy „Ilościowe miesięczne zestawienie" **wypełnić w całości** i ściśle według poprzednio przesłanego. Natomiast w przypadkach zaistnienia zmian bądź w liczbie uczestników, bądź też w sumie należnych składek emerytalnych, trzeba, **oprócz wypełnienia** „Ilościowego miesięcznego zestawienia" **omówić zmiany** w rubr. 7.

Omówienia zmian należy dokonać indywidualnie dla każdego uczestnika z wymienieniem jego imienia i nazwiska, charakteru służbowego, grupy uposażenia, daty, od której zmiana obowiązuje oraz władzy osobowej, jeżeli władza asygnująca uposażenie nie jest władzą osobową, jak np.:

Adamski Jan, funkc. prowiz., awans z VIII do VII gr. uposaż. od 1.I.1936 r.;

Śniarski Józef, funkc. prowiz., X gr. uposaż., nowoprzyjęty (nowomianowany) od 20.XII.1935 r., uposażenie wypłacono za 11 dni grudnia 1935 r. i cały styczeń 1936 r.;

Kowalski Wiktor, funkc, stały, IX gr. uposaż., przybył z Izby Skarbowej . . . . wypłatę uposażenia rozpoczęto z dn. . . . . .

Popławski Gracjan, funkc. stały, VII gr. uposaż., zwolniony, wypłatę uposażenia wstrzymano z dn. . . . . .;

Szymański Włodzimierz, naucz. tymczas., X gr. uposaż., ustalony z dn. 10.VI.1936 r.;

Fedorowicz Romuald, funkc. stały, VII gr. uposaż., od 10.VI.1936 r. do 10.X.1936 r. urlop bezpłatny.

W razie braku miejsca w rubr. 7, omówienie zmian należy dokonać na oddzielnym arkuszu papieru.

Oprócz omówienia zmian należy dla uczestników, dla których władza asygnująca uposażenie, jest równocześnie władzą osobową, **dołączyć** lub oddzielnie **nadesłać** do Państwowego Zakładu Emerytalnego należycie wypełniony właściwy druk: deklarację zgłoszeniową (druk biały Nr. 1), formularz zmian (druk różowy Nr. 2) lub zawiadomienie o przeniesieniu — przybyciu (druk żółty Nr. 3).

5. Odpisy zestawień, sporządzonych przez kalkę, należy zachować w aktach władzy. Odpisy te będą stanowiły dla władzy podstawę dokonanych obliczeń należnych składek emerytalnych.

6. Wpłacając sumę należnych składek emerytalnych, trzeba na odwrocie części przekazu na P. K. O. „Dowód wpłaty", przeznaczonej dla Państwowego Zakładu Emerytalnego dokładnie podać:

a) **numer konta władzy** w Państwowym Zakładzie Emerytalnym, który został ustalony i podany władzy,

b) **miesiąc**, za który wpłaca się składki emerytalne,

c) władze zespolone podają również **nazwę ministerstwa**, z kredytów którego wpłaca się składkę emerytalną.

Jeżeli wpłacenie sumy należnych składek emerytalnych uskutecznia się za pośrednictwem izby lub kasy skarbowej, należy powyższe dane podać izbie lub kasie skarbowej z żądaniem, by dane te zostały zamieszczone na dowodzie wpłaty, przeznaczonym dla Państwowego Zakładu Emerytalnego.

Od składek emerytalnych, niewpłaconych w ciągu miesiąca, licząc od dnia, w którym zostało wypłacone uposażenie służbowe, pobierane będą przez Państwowy Zakład Emerytalny odsetki za zwłokę w wysokości $4^1/_2\%$ w stosunku rocznym (§ 10 pkt. 3 i 5 oraz § 46 przepisów finansowych Państwowego Zakładu Emerytalnego — Dz. U. R. P. z 1934 r., Nr. 31, poz. 277).

93.

PISMO OKÓLNE

z dnia 11 maja 1936 r.

o opłacaniu kosztów za utrzymanie więźniów administracyjnych.

(Nr. GB. 11-25).

Do

Urzędów Wojewódzkich, Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę i Starostw.

Ministerstwo prosi o przestrzeganie treści pisma z dnia 22 września 1926 r. Nr. AB. 7203, że rachunki za utrzymanie więźniów administracyjnych, pochodzących z orzecznictwa władz administracji ogólnej, winien regulować ten Urząd Wojewódzki, na którego terenie wykonano karę.

Rozrachunki między Urzędami Wejewódzkiemi z tytułu wykonania kar aresztu nie powinny mieć miejsca.

Powyższe nie zmienia okólnika Nr. 81 z dn. 6.VI.1934 r. (Nr. AP. 106-113) o kosztach wykonania orzeczeń karno-administracyjnych (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 15, poz. 152 z 1934 r.).

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA
(—) Robaczewski
NACZELNIK WYDZIAŁU

94.

PISMO OKÓLNE

z dnia 14 maja 1936 r.

o prowadzeniu ksiąg kredytów i wydatków budżetowych w 1936/37 r. budżetowym.

(Nr. GB. 31-89).

Do

Urzędów Wojewódzkich (wszystkich), Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę i Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Na zgłoszone zapytania niektórych Urzędów Wojewódzkich, jak należy prowadzić księgi kredytów i wydatków budżetowych w okresie 1936/37 r.—Ministerstwo wyjaśnia, że w księdze kredytów i wydatków budżetowych na bieżący okres budżetowy należy otworzyć konta dla każdej pozycji budżetowej, jakie znajdują się w objaśnieniach drukowanego preliminarza budżetowego.

Przy przekazywaniu kredytów Ministerstwo wyodrębnia kredyt tylko na niektóre pozycje budżetowe, a na pozostałe pozycje kredyt łączy w jedną sumę. Ten system przekazywania kredytów daje możność Urzędowi Wojewódzkiemu (Komisarjatowi Rządu na m. st. Warszawę, Urzędowi Spraw Mniejszości) uskutecznienia podziału otwartego kredytu na pozycje wyszczególnione w objaśnieniach preliminarza budżetowego we własnym zakresie działania. Bez zgody Ministerstwa nie może być przeprowadzone „virement" pomiędzy paragrafami i temi pozycjami w danym paragrafie, w których kredyt został wyodrębniony przez Ministerstwo w poszczególnych zawiadomieniach o otwarciu kredytu.

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA
(—) Robaczewski
NACZELNIK WYDZIAŁU

95.

PISMO OKÓLNE

z dnia 15 maja 1936 r.

o wydzierżawianiu lokali w budynkach państwowych.

(Nr. BZ. 16-og-14).

Do

Urzędów Wojewódzkich (wszystkich z wyjątkiem śląskiego) oraz Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę.

Zaszły wypadki, że Kuratorja Okręgów Szkolnych przydzielały we własnym zakresie lokale w budynkach państwowych, opróżnione przez Seminarja Nauczycielskie i Gimnezja Państwowe—gminom na cele szkolnictwa powszechnego oraz instytucjom społecznym.

Ze względu na to, że zgodnie z § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 1924 roku (Monitor Polski Nr. 111, poz. 319) budynki państwowe względnie lokale w budynkach państwowych, jeśli przestały służyć istotnym potrzebom danego urzędu, powinny być oddane do dyspozycji właściwego Wojewody, zaś zgodnie z § 13 tegoż rozporządzenia Rady Ministrów odnośne budynki mogą być wydzierżawiane osobom lub instytucjom prywatnym tylko przez Wojewodę, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Pulicznego okólnikiem Nr. 19 z dnia 10 marca 1936 r. Nr. I. Bud. 566/36 zleciło wszystkim Kuratorjom Okręgów Szkolnych i Rektorom Szkół Akademickich przestrzegać przepisy cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe do wiadomości.

(—) inż. Stawiski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 8 maja Nr. 36 Rok 1936

Poz. 278. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospoliej z dnia 24 października 1934 r. o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych.

Na podstawie art. 55 ust (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 30 marca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 186) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846), zmienionem dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 506) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 9 w ust. (1) wyrazy: „przy Prezesie Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „przy Ministrze Skarbu";

2) w art. 13:

w ust. (1) wyrazy: „Zastępca Przewodniczącego, powołani przez Prezesa Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „dwaj Zastępcy Przewodniczącego, powołani przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych";

ustęp (3) otrzymuje brzmienie: „Szczegółową organizację oraz tryb postępowania Centralnej Komisji ustalą Ministrowie Skarbu i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.";

3) w art. 14 w ust. (1) pkt. 1) wyrazy: „Prezesowi Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministrowi Skarbu i Ministrowi Spraw Wewnętrznych";

4) w art. 34 skreśla się wyrazy: „Prezesowi Rady Ministrów" oraz przecinek po tych wyrazach.

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 279. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i z Wolnem Miastem Gdańskiem.

Poz. 280. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 1936 r. w sprawie zakazu przywozu towarów.

Poz. 281. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 maja 1936 r. o warunkach udzielania pozwoleń na prawo przywozu towarów objętych zakazami przywozu.

z 11 maja Nr. 37 Rok 1936

Poz. 282. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. prawo wekslowe.

Poz. 283. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. prawo czekowe.

Poz. 284. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 kwietnia 1936 r. o odjęciu uprawnień organom samorządu terytorjalnego w zakresie nadzoru policyjno-budowlanego i podziale tych uprawnień pomiędzy władze administracji ogólnej a wydziały powiatowe w powiatach: warszawskim, błońskim, mińsko-mazowieckim, grójeckim, sochaczewskim, pułtuskim i radzymińskim.

Na podstawie art. 393a i art. 398a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976) zarządzam co następuje:

§ 1. Uprawnienia zarządów gmin wiejskich, określone w art. 391 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976), odejmuje się zarządom gmin wiejskich w powiatach: warszawskim, błońskim, mińsko-mazowieckim, grójeckim, sochaczewskim, pułtuskim i radzymińskim, na obszarach osiedli wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 1935 r. o rozciągnięciu przepisów policyjno-budowlanych miejskich na niektóre osiedla gmin wiejskich na obszarze województwa warszawskiego (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 482), i dzieli się te uprawnienia pomiędzy powiatowe władze administracji ogólnej oraz wydziały powiatowe, a mianowicie: powiatowym władzom administracji ogólnej zastrzega się uprawnienia, określone w art. 391 punkt c, w części dotyczącej wydawania zarządzeń, przewidzianych w art. 379 pkt. a) i b) cytowanego rozporządzenia, wydziałom zaś powiatowym przekazuje się inne uprawnienia, określone w art. 391 tegoż rozporządzenia.

§ 2. Uprawnienia wydziałów powiatowych, określone w art. 389 punkt c) i d) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz.

U. R. P. Nr. 110, poz. 976), odejmuje się odnośnym wydziałom powiatowym na obszarach osiedli, wymienionych w § 1, i zastrzega się te uprawnienia powiatowym władzom administracji ogólnej.

§ 3. Od orzeczeń, wydanych przez władze, wymienione w §§ 1 i 2, służy interesowanym prawo odwołania do wojewody.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni, licząc od dnia ogłoszenia.

Poz. 285. Rozporządzenie Ministrów: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 8 maja 1936 r. o kontroli wywozu towarów zagranicę i do Wolnego Miasta Gdańska.

---

z 12 maja Nr. 38 Rok 1936

Poz. 286. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 maja 1936 r. o sprawowaniu zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnemi i organizacji naczelnych władz wojskowych w czasie pokoju.

Na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy konstytucyjnej postanowiam co następuje:

Dział I.

Art. 1. § 1. Zwierzchnictwo nad Siłami Zbrojnemi sprawuje w czasie pokoju Prezydent Rzeczypospolitej przez:

a) Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych,

b) Ministra Spraw Wojskowych.

§ 2. Siły Zbrojne są podporządkowane Prezydentowi Rzeczypospolitej przez Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 2. § 1. W sprawach, dotyczących zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnemi oraz przygotowania obrony Państwa, Prezydent Rzeczypospolitej wydaje akty urzędowe w formie dekretów i zarządzeń.

§ 2. Dekrety i zarządzenia, wynikające ze zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnemi są kontrasygnowane przez Ministra Spraw Wojskowych, a w sprawach, wiążących się z obroną Państwa i wykraczających poza zakres działania Ministra Spraw Wojskowych przez Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Wojskowych.

§ 3. Dekrety ogłasza się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. W szczególności Prezydent Rzeczypospolitej jako Zwierzchnik Sił Zbrojnych

I. w drodze dekretu:

a) określa sposób odbywania służby wojskowej i podstawowe obowiązki i prawa żołnierzy,

b) wydaje dla Sił Zbrojnych przepisy dyscyplinarne i przepisy o pociąganiu żołnierzy do odpowiedzialności honorowej,

c) ustala porty i przystanie wojenne, oraz obszary warowne i rejony umocnione;

II. w drodze zarządzeń:

a) nadaje żołnierzom pierwszy i następne stopnie oficerskie,

b) mianuje i zwalnia na wniosek Ministra Spraw Wojskowych uzgodniony z Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych podsekretarzy stanu w Ministerstwie Spraw Wojskowych, Inspektorów Armji, Generałów do Prac, Szefa Sztabu Głównego, Generałów Inspekcjonujących oraz Dowódców dywizyj, Dowódców równorzędnych i wyższych,

c) nadaje ordery i odznaczenia wojskowe.

Dział II.

Art. 4. Generalny Inspektor Sił Zbrojnych jest generałem przewidzianym na Naczelnego Wodza.

Art. 5. § 1. Do zakresu prac Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych należy nadawanie właściwego kierunku pracom nad obroną Państwa i przygotowaniem Sił Zbrojnych na wypadek konfliktu zbrojnego.

§ 2. W szczególności do zakresu prac i obowiązków Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych należą:

a) stawianie Rządowi postulatów w dziedzinie obrony Państwa;

b) przygotowanie planów operacyjnych i mobilizacyjnych;

c) dawanie dyrektyw Ministrowi Spraw Wojskowych w zakresie jego prac, związanych z przygotowaniem Sił Zbrojnych do zadań wojennych;

d) kontrola w dziedzinie wyszkolenia, sprawności bojowej i przygotowania wojennego Sił Zbrojnych;

e) stawianie Ministrowi Spraw Wojskowych wiążących postulatów co do obsady stanowisk Inspektorów Armji, Generałów do Prac, Szefa, Sztabu Głównego, Generałów Inspekcjonujących, tudzież wszystkich dowódców od dowódcy pułku wzwyż.

§ 3. Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych podlegają bezpośrednio i są jego organami pracy:

a) Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych z Inspektorami Armji, Generałami do Prac, Biurem Inspekcji, tudzież Generałami Inspekcjonującymi w zakresie ich pracy inspekcyjnej;

b) Sztab Główny z Szefem Sztabu Głównego na czele.

Dział III.

Art. 6. § 1. Minister Spraw Wojskowych:

a) dowodzi bezpośrednio i dysponuje w czasie pokoju Siłami Zbrojnemi;

b) przygotowuje je do zadań wojennych;

c) kieruje ich administracją i sprawami personalnemi;

d) reprezentuje w Rządzie sprawy obrony Państwa oraz wedle dyrektyw Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych referuje jego wnioski.

§ 2. Pozatem należą do Ministra Spraw Wojskowych wszelkie prawa i obowiązki, wynikające z jego roli jako członka Rządu.

Art. 7. Stosownie do postulatów Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, Minister Spraw Wojskowych:

a) stawia wnioski Prezydentowi Rzeczypospolitej co do obsady stanowisk Inspektorów Ar-

mji, Generałów do Prac przy Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych, Szefa Sztabu Głównego, podsekretarzy stanu w Ministerstwie Spraw Wojskowych, Dowódców dywizyj, równorzędnych i wyższych;

b) obsadza stanowiska dowódców pułku, dowódców piechoty dywizyjnej oraz równorzędnych.

Art. 8. § 1. Minister Spraw Wojskowych we własnym zakresie mianuje i zwalnia ze stanowisk nie objętych art. 7.

§ 2. Uprawnienia swe wynikające z § 1 może przekazać uprawnionym przez siebie przełożonym wojskowym.

Dział IV.

Art. 9. Ustanawia się Komitet Obrony Rzeczypospolitej.

Art. 10. Do zakresu działania Komitetu Obrony Rzeczypospolitej należy:

a) rozpatrywanie zagadnień, dotyczących obrony Państwa i ustalanie w tej dziedzinie wytycznych dla Rządu;

b) koordynowanie prac przygotowujących obronę Państwa.

Art. 11. § 1. Komitet Obrony Rzeczypospolitej działa pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej, którego zastępcą jest Generalny Inspektor Sił Zbrojnych.

§ 2. W skład Komitetu wchodzą pozatem jako stali członkowie:

Prezes Rady Ministrów, Minister Spraw Wewnętrznych, Minister Spraw Zagranicznych, Minister Spraw Wojskowych, Minister Skarbu, Minister Przemysłu i Handlu, oraz bez prawa głosowania Szef Sztabu Głównego, Szef Administracji Armji i Zastępca Szefa Sztabu Głównego.

§ 3. Przewodniczący może powołać w razie potrzeby do udziału w obradach Komitetu Obrony Rzeczypospolitej innych ministrów z prawami członków stałych oraz inne osoby, według swego uznania, bez prawa głosowania.

Art. 12. Posiedzenia Komitetu Obrony Rzeczypospolitej zwołuje Prezydent Rzeczypospolitej według swego uznania lub na wniosek Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych:

Art. 13. § 1. Organem przygotowującym, opracowującym i przeprowadzającym decyzje Komitetu Obrony Rzeczypospolitej jest Sekretarjat Komitetu Obrony Rzeczypospolitej przy Generalnym Inspektorze Sił Zbrojnych, którego kierownikiem jest zastępca Szefa Sztabu Głównego.

§ 2. Na żądanie Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, skierowane do poszczególnych ministrów, odpowiedni dyrektorzy departamentów (równorzędni) współpracują z Sekretarjatem Komitetu Obrony Rzeczypospolitej.

§ 3. Z ramienia Przewodniczącego Komitetu Obrony Rzeczypospolitej Sekretarjat Komitetu Obrony Rzeczypospolitej śledzi wykonywanie uchwał przez poszczególne działy administracji państwowej.

Art. 14. Regulamin obrad Komitetu Obrony Rzeczypospolitej uchwali Komitet Obrony Rzeczypospolitej, a zatwierdzi Prezydent Rzeczypospolitej.

Dział V.

Art. 15. Wykonanie niniejszego dekretu poruczam Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 16. § 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 2. Z dniem tym tracą moc obowiązującą:

a) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 sierpnia 1926 r. o wydawaniu dekretów w zakresie Najwyższego Zwierzchnictwa sił zbrojnych Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 444);

b) dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 sierpnia 1926 r. o sprawowaniu dowództwa nad siłami zbrojnemi w czasie pokoju i o ustanowieniu Generalnego Inspektora sił zbrojnych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 445);

c) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 października 1926 r. o utworzeniu Komitetu Obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 633).

Poz. 287. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej do grup uposażenia oraz o dodatkach lokalnych i służbowych *).

Na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządza się co następuje:

§ 1. W § 7 lit. a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej do grup uposażenia oraz o dodatkach lokalnych i służbowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 783) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 20 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 65) między wyrazy: „Zastępca Komendanta Głównego" a „Naczelnicy Wydziałów w Komendzie Głównej..." dodaje się wyrazy „Szef Sztabu", a między liczby „500" i „300" dodaje się liczbę „400".

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1936 r.

Poz. 288. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 6 kwietnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości i Skarbu w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej.

*) Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. z r. 1933, str. 748.

Poz. 289. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 6 kwietnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości i Skarbu w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 18 czerwca 1928 r. o trybie postępowania i toku instancyj władz wojskowych odnośnie wydawania zarządzeń uskuteczniania potrąceń z uposażenia oficerów i zawodowych szeregowych.

Poz. 290. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 kwietnia 1936 r. o sposobie postępowania habilitacyjnego w państwowych szkołach akademickich.

Poz. 291. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 kwietnia 1936 r. o zmianach w organizacji urzędów skarbowych w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej we Lwowie, w Łucku i Stanisławowie.

Poz. 292. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 kwietnia 1936 r. o zmianie okręgów sądów grodzkich w Bielsku Podlaskim i Siemiatyczach w okręgu Sądu Okręgowego w Białymstoku.

---

z 15 maja Nr. 39 Rok 1936

Poz. 293. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o obniżeniu obciążenia daninami komunalnemi i o innych zmianach w finansach komunalnych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 30 marca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 186) postanawiam co następuje:

Art. 1. W dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o obniżeniu obciążenia daninami komunalnemi i o innych zmianach w finansach komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 544) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 8 dodaje się ustęp (2) o brzmieniu:

„Minister Skarbu przekaże również śląskiemu komunalnemu funduszowi pożyczkowo-zapomogowemu za czas do dnia 31 marca 1936 r. wpływy z tytułu wprowadzonego dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 503), specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych przez położone na obszarze województwa śląskiego związki samorządu terytorjalnego i związki międzykomunalne oraz przez przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje, należące do wymienionych związków. Z wpływów tych będą udzielone zapomogi tym związkom samorządowym, które nie będą mogły utrzymać równowagi budżetowej.";

2) w art. 10 w ust. (1) kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: „na którego obszarze obowiązuje jedynie art. 8 ust. (2).".

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 294. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 30 marca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 186) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Osobom fizycznym, które w okresie czasu od 1 kwietnia 1936 r. do 1 stycznia 1938 r. nabędą na własność pojazdy mechaniczne o cenie nabycia nieprzekraczającej 12.000 zł, przysługuje ulga w podatku dochodowym i specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych, na zasadach, unormowanych w dekrecie niniejszym.

(2) Za pojazdy mechaniczne w rozumieniu ust. (1) uważa się wszelkie samochody, ciągniki i motocykle.

Art. 2. (1) Ulga przysługuje wyłącznie osobom, które nabyły nowe pojazdy mechaniczne u sprzedawców, trudniących się zawodowo na obszarze Rzeczypospolitej sprzedażą, montażem lub produkcją pojazdów mechanicznych.

(2) Nabywcy pojazdów mechanicznych, którym z tytułu nabycia pojazdów przysługuje ulga w podatku dochodowym na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 2, poz. 6) oraz na podstawie przepisów dekretu niniejszego, mają prawo wyboru podstawy prawnej do zastosowania ulgi.

Art. 3. (1) Ulga, przewidziana w art. 1 ust. (1), przyznawana będzie przez potrącenie sum wydatkowanych na nabycie pojazdu mechanicznego z opodatkowanego według działu I ustawy o państwowym podatku dochodowym dochodu, uzyskanego w roku, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie uiszczona, jak również z wynagrodzeń, opodatkowanych podatkiem dochodowym według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym lub podatkiem specjalnym od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych i otrzymanych w roku nabycia pojazdu mechanicznego.

(2) Jeżeli cena nabycia pojazdu mechanicznego przekracza sumę dochodu według działu I ustawy o państwowym podatku dochodowym, uzyskanego w roku, w którym należność za nabyty pojazd została całkowicie uiszczona, bądź też sumę otrzymanych w roku nabycia pojazdu wynagrodzeń, podlegających podatkowi według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym lub specjalnemu podatkowi od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych, nadwyżka ceny nabycia będzie potrącona z dochodu lub wynagrodzenia, uzyskanego w ciągu następnych dwóch lat.

Art. 4. (1) Osoby, ubiegające się o ulgę w podatku dochodowym według działu I ustawy

o państwowym podatku dochodowym, powinny złożyć podanie do urzędu skarbowego, właściwego dla wymiaru państwowego podatku dochodowego, przed uprawomocnieniem się wymiaru tego podatku na rok podatkowy bezpośrednio następujący po roku, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie uiszczona.

(2) Osoby, ubiegające się o ulgę w podatku dochodowym według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym, w specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych, bądź też w obydwu tych podatkach równocześnie, powinny złożyć podanie do urzędu skarbowego, w którego okręgu mają miejsce zamieszkania w czasie wnoszenia podania o ulgę. Podanie powinno być wniesione w terminie do dnia 1 kwietnia roku następującego bezpośrednio po roku, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie uiszczona.

(3) Do podań, wymienionych w ust. (1) i (2), należy dołączyć zaświadczenie sprzedawcy, zawierające następujące dane:

1) imię i nazwisko nabywcy,

2) rodzaj, typ i numer motoru sprzedanego pojazdu,

3) datę zawarcia umowy o sprzedaż,

4) wysokość ceny sprzedażnej i datę całkowitego jej uiszczenia,

5) oświadczenie sprzedawcy, że sprzedany pojazd jest nowy,

6) zaznaczenie, iż zaświadczenie wydane zostało w celu uzyskania ulg, przewidzianych w dekrecie niniejszym.

(4) Osoby, ubiegające się o ulgę w podatku dochodowym według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz w specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych, powinny ponadto dołączyć do podania zestawienie wynagrodzeń otrzymanych w ciągu roku, w którym pojazd nabyto oraz potrąconego od tych wynagrodzeń podatku dochodowego tudzież specjalnego podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych.

Art. 5. Od decyzji urzędu skarbowego w sprawie przyznania ulgi przysługuje prawo odwołania w terminie dni trzydziestu od daty doręczenia decyzji do właściwej władzy skarbowej II instancji.

Art. 6. Sprzedawca pojazdu mechanicznego, który w zaświadczeniu, wymienionem w art. 4 ust. (3), podaje świadomie nieprawdziwe dane, podlega odpowiedzialności jak za przestępstwo, przewidziane w art. 176 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 14, poz. 134).

Art. 7. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 8. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 295. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 kwietnia 1936 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o morskich opłatach portowych.

Poz. 296. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 maja 1936 r. o obowiązku zgłoszenia i zaofiarowania do skupu należności za sprzedane zagranicę towary.

Poz. 297. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 maja 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów.

Na podstawie art. 7 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 504) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych:

1) ustawą z dnia 27 marca 1926 r., zmieniającą ustawę o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 185),

2) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 grudnia 1926 r. w sprawie zmiany postanowień art. 6 ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 128, poz. 757),

3) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1927 r. w sprawie zmiany postanowień art. 6 ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 505)),

4) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia 1927 r. w sprawie zmiany postanowień art. 6 ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 970),

5) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. o uzupełnieniu ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 110),

6) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r., zmieniającem postanowienia, zawarte w ustawie o ochronie lokatorów o opłatach za dostarczanie wody i za kanały (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 297),

7) ustawą z dnia 28 listopada 1928 r., zmieniającą ustawę z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 894),

8) ustawą z dnia 7 listopada 1931 r., zmieniającą ustawę o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 808),

9) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 marca 1932 r. o zmianie moratorjum mieszkaniowego dla bezrobotnych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 253),

10) ustawą z dnia 25 marca 1933 r. o zmianie moratorjum mieszkaniowego dla bezrobotnych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 174),

11) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r., zmieniającem ustawę o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 625),

12) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1934 r. o zmianie

moratorjum mieszkaniowego dla bezrobotnych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 287),

13) ustawą z dnia 26 marca 1935 r. o zmianie moratorjum mieszkaniowego dla bezrobotnych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 126),

14) dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 504) oraz z nową numeracją rozdziałów, artykułów i punktów.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 maja 1936 r. (poz. 297).

USTAWA

z dnia 11 kwietnia 1924 r.

o ochronie lokatorów.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

Do najmu budynków i części ich, oprócz wskazanych w art. 2, stosuje się w drodze wyjątku od przepisów o najmie, przepisy niżej wymienione.

Art. 2.

Przepisom niniejszej ustawy nie podlegają:

a) budynki, będące własnością Skarbu Państwa, oddane w zarząd powierniczy i użytkowanie przedsiębiorstwom „Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", a przeznaczone na kolejowe bądź pocztowe cele służbowe lub na pomieszczenie pracowników kolejowych bądź pocztowych, oraz budynki, położone na obszarze stacyj i linij kolejowych, będące własnością kolei prywatnych użytku publicznego i przeznaczone na cele wyżej wymienione:

b) budynki, będące w dniu 1 kwietnia 1924 r. własnością Państwa lub związku samorządowego, o ile są przeznaczone na cele wojskowe, a w których zamieszkiwanie osób cywilnych jest niedopuszczalne ze względu na interes Państwa, a także budynki, będące w dniu 1 kwietnia 1924 r. własnością Państwa, o ile są przeznaczone na cele biurowe mieszczących się w nich urzędów państwowych;

c) wszelkie pomieszczenia, wynajęte przez osoby i nie mające celów naukowych instytucje prywatne w nieruchomościach, które przed r. 1830 były własnością Królewsko-Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, a obecnie są własnością Państwa i przez Rząd zostały lub będą oddane w użytkowanie lub dzierżawę jednemu z towarzystw naukowych polskich;

d) w Ziemi Wileńskiej domy i mieszkania, których budowę ukończono, lub które kapitalnie odremontowano po wybuchu wojny w r. 1914; na pozostałych obszarach b. dzielnicy rosyjskiej i b. dzielnicy pruskiej domy, których budowa była lub będzie ukończona po 1 lipca 1919 r.; na obszarze zaś b. dzielnicy austrjackiej domy, dla których po dniu 27 stycznia 1917 r. udzielono lub udzieli się zezwolenia na budowę, oraz domy, dla których tego zezwolenia udzielono wprawdzie przed 27 stycznia 1917 r., które jednak będą oddane do zamieszkania po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, powyższe postanowienia dotyczą również mieszkań nadbudowanych, dobudowanych lub gruntownie przebudowanych w dawniej wzniesionych domach oraz budynków lub ich części, które uległy gruntownej przebudowie w celu przerobienia tychże budynków lub ich części, niezamieszkanych lub na mieszkania niewynajmowanych, na pomieszczenia mieszkalne;

e) mieszkania, stanowiące uposażenie służbowe lub część jego, z wyjątkiem mieszkań, zajmowanych przez rządców lub administratorów domów tytułem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków meldunkowych lub zarządu, oraz domów fabrycznych i kopalnianych (familijnych), o ile wymówienie pracy nie nastąpiło z powodów uprawniających pracodawcę do zerwania umowy najmu bez wypowiedzenia;

f) pomieszczenia w hotelach, gospodach i pensjonatach (pokojach umeblowanych) dziennie wynajmowane, z wyjątkiem jeżeli lokator zajmuje pomieszczenie przynajmniej od roku przed wejściem w życie niniejszej ustawy; wyjątek ten dotyczy tylko eksmisji, nie zaś ceny, jaką najmujący pomieszczenie na zasadzie urzędowego cennika płacić powinien;

g) w letniskach i uzdrowiskach pomieszczenia, wynajmowane przez gości sezonowych;

h) pomieszczenia, wynajęte na przedsiębiorstwa rozrywkowe, jak: kino-teatry, kabarety, sale tańców, gry i podobne, chyba, że przedsiębiorstwo jest prowadzone wyłącznie dla celów kulturalno-oświatowych;

i) pomieszczenia, wynajęte na banki i kantory wymiany, jednakże z wyłączeniem wynajętych instytucjom kredytowym państwowym i samorządowym, spółdzielniom kredytowym i ich związkom;

j) budynki, będące z przeznaczenia fabrykami, i pomieszczenia w takich budynkach, wynajęte wraz z urządzeniem pędni na wykonywanie przemysłu przy użyciu siły mechanicznej; nie dotyczy to pracowni rzemieślniczych;

k) ogrody i place, wynajęte jako przynależność mieszkania z wyjątkiem wynajętych przez zakłady naukowe lub wychowawcze państwowe lub przez władze oświatowe zarejestrowane takież zakłady prywatne, oraz wynajętych przez zakłady lecznicze, związki zawodowe i stowarzyszenia pracowników umysłowych i fizycznych towarzystwa kulturalno-oświatowe i sportowe;

l) mieszkania, złożone z sześciu pokojów i większe oraz mieszkania mniejsze powstałe z przebudowy tych mieszkań, dokonanej po dniu 1 grudnia 1935 r.;

m) lokale przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych z wyjątkiem lokali zajętych przez przedsiębiorstwa, które w myśl ustawy o państwowym podatku przemysłowym zostały zaliczone na rok 1935 do przedsiębiorstw przemy-

słowych VII i VIII kategorji lub przedsiębiorstw handlowych IV kategorji;

n) budynki lub ich części, kórych najem kończy się po dniu 31 grudnia 1937 r.;

o) mieszkania w domach fundacyj, dostarczających tanich i higjenicznych mieszkań niezamożnej ludności. O tem, czy dana fundacja odpowiada warunkom przepisu niniejszego, rozstrzyga Minister Opieki Społecznej według swobodnego uznania.

Rozdział II.

Dopuszczalna podwyżka komornego.

Art. 3.

1. Wynajmującemu i lokatorowi wolno jest zawrzeć na zasadzie wzajemnego porozumienia umowę co do wysokości i sposobu zapłaty komornego, nie inaczej jednak jak na piśmie i na czas nie krótszy, niż na jeden rok. Nie dotyczy to atoli mieszkań do czterech pokojów włącznie.

2. Jeżeli jednak umowa nie dojdzie do skutku lub nie będzie odnowiona, albo też jeżeli nie jest dopuszczalna, to wynajmującego i lokatora obowiązywać będą z mocy samego prawa normy, ustalone na dany okres czasu, zgodnie z przepisami arykułów 5 — 8.

Art. 4.

Pomieszczeń pobocznych, jak: przedpokoje, korytarze, werandy, łazienki, kuchnie, śpiżarnie, alkowy i pokoje dla służby nie zalicza się do liczby pokojów mieszkalnych.

Art. 5.

1. Za wymienione w art. 1 pomieszczenia pobierane będzie komorne, płacone w czerwcu 1914 r. (podstawowe komorne). Wynajmujący obowiązany jest udowodnić wysokość powyższego komornego.

2. Jeżeli przedmiot najmu w czerwcu 1914 r. nie był wynajęty, jeżeli nie można udowodnić ówczesnego komornego, lub też jeżeli ówczesne komorne było ze względu na specjalne warunki danego stosunku umownego widocznie wygórowane, to sąd ustali podstawowe komorne według ówczesnych cen przeciętnych.

3. W razie odjęcia ogrodu lub placu, wynajętego jako przynależność mieszkania — litera k) art. 2 — podstawowe komorne ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

Art. 6.

1. Komorne w rublach, markach niemieckich lub koronach austrjacko-węgierskich, będzie przeliczone na złote, równe złotemu frankowi, według następującego klucza: 100 rubli = 266 złotym, 100 marek niemieckich — 123 złotym, 100 koron austrjacko-węgierskich = 105 złotym.

2. Na żądanie właściciela domu lub lokatora komorne płatne będzie w ratach miesięcznych.

3. Zapłata komornego może nastąpić za pośrednictwem poczty.

Art. 7.

1. Właściciele domów nie mogą pobierać tytułem komornego od lokatorów opłat dodatkowych spowodu wydatków, a mianowicie:

a) za opłaty gminne od dostarczania wody i od kanałów, a w miejscowościach, nie posiadających powszechnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, tudzież w domach, z takiemi urządzeniami nie połączonych, za dostarczanie przez właściciela wody do urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, asenizacyjnych oraz za wywóz nieczystości kloacznych;

b) za czyszczenie głównych przewodów kominowych, za dostarczanie światła do sieni, schodów, korytarzy i podobnych pomieszczeń, wreszcie za wywóz śmieci;

c) za wydatki na wynagrodzenie dozorcy domu.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do opłat za wodę i za kanały w domach, znajdujących się w miastach albo w uzdrowiskach, uznanych za posiadające charakter użyteczności publicznej, względnie w częściach miast lub wspomnianych uzdrowisk, które gminnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w dniu wejścia w życie ustawy nie posiadały, skoro domy takie zostały połączone z wodociągiem gminnym albo z kanałami gminnemi.

3. Właściciele domów, wymienionych w ustępie 2, obowiązani są wywiesić i stale utrzymywać w bramie domu na widocznem miejscu wykazy z oznaczeniem wysokości podstawowego komornego od poszczególnych pomieszczeń, sumy opłat za wodę i za kanały, przypadającej do rozłożenia na lokatorów, oraz kwot, wypadających z podziału na poszczególnych lokatorów.

4. Strony mogą się umówić o ryczałt dodatkowych opłat powyższych w stosunku procentowym do opłacanego komornego.

5. Każda ze stron może zażądać za miesięcznem wypowiedzeniem uchylenia umowy o ryczałt na rzecz ustawowego obliczenia wedle przedłożonych rachunków szczegółowych.

Art. 8.

1. Wynagrodzenie za oświetlenie, ogrzewanie i ciepłą wodę z własnych urządzeń centralnych oznacza się osobno według rzeczywistych kosztów, przypadających na dane pomieszczenia w stosunku do ich pojemności.

2. Na 1 października wynajmujący może żądać zaliczki, nieprzekraczającej 50% domniemanych kosztów opalania pieców centralnych, a 1 stycznia dalszej zaliczki w wysokości 25%. Ostateczne obliczenie kosztów następuje najpóźniej 1 maja według książek i dowodów, które wynajmujący na żądanie lokatora niezwłocznie winien przedłożyć.

3. Przy obliczeniu dopuszczalnej według artykułów 5 i 6 normy komornego potrącić należy z podstawowego komornego 8%, jeśli ono obejmowało także wynagrodzenie za powyższe świadczenia.

4. Wynagrodzenie za używanie dźwigów (wind) osobowych oznacza się również osobno według rzeczywistych kosztów i pobiera się co kwartał zdołu od lokatorów, zajmujących mieszkania na I piętrze i wyższych piętrach z wejściem do mieszkania przy klatce windowej.

Art. 9.

1. Za przedmiot najmu, który lokator w całości lub części odnajmuje dalej bez dostarczenia urządzenia domowego, wolno umówić tylko takie komorne, które przekracza komorne, płacone przez lokatora, obliczone za całość lub odpowiednią część, jednak bez opłat dodatkowych (artykuły 7 i 8), najwyżej o 30%.

2. Za dostarczenie sublokatorowi urządzenia domowego wolno oprócz komornego umówić tylko odpowiednie słuszne wynagrodzenie, które jednak w żadnym razie nie może przekroczyć 75% komornego, jakie płaci lokator za pomieszczenie odnajęte. Oprócz tego wolno pobierać słuszne wynagrodzenie za dalsze świadczenia, dostarczane sublokatorowi przez lokatora.

3. Udział sublokatora w opłatach dodatkowych (artykuły 7 i 8) nie może przekraczać kwoty, jaka przypada na odnajmowane pomieszczenie.

Art. 10.

1. Zabronione i nieważne są umowy, w których najmujący za to, iż jego poprzednik opuści przedmiot najmu, lub wogóle bez równowartościowego świadczenia wzajemnego poprzednikowi lub innej osobie coś przyrzeka lub uiszcza, dalej umowy, że za pośrednictwo przy najmie ma się uiścić wynagrodzenie, przekraczające miarę w takim obrocie przyjętą. To samo stosuje się do umów, w których wynajmujący lub poprzedni lokator wynajem albo ustąpienie praw z wynajmu czynią zawisłemi od zakupienia przez nowego lokatora urządzenia domowego lub wogóle wymawiają dla siebie albo dla kogoś innego świadczenia, nie pozostające z umową najmu w bezpośrednim związku.

2. Co wbrew powyższym postanowieniom uiszczono, tego można żądać napowrót z ustawowemi odsetkami. Tego prawa nie można się zgóry zrzekać.

3. Powództwo przedawnia się w ciągu 6 miesięcy.

Rozdział III.

Odstąpienie wynajmującego od umowy najmu.

Art. 11.

1. Wynajmujący może odstąpić od umowy najmu tylko wtedy, gdy istnieje ważna przyczyna.

2. Za ważną przyczynę należy między innemi uważać:

a) Jeżeli lokator mimo upomnienia zalega z zapłatą co najmniej dwóch następujących po sobie rat komornego (artykuły 3, 6 — 9), chyba że zaległość powstała spowodu braku pracy lub wogóle nędzy wyjątkowej;

b) jeżeli rządca lub administrator domu (litera c) art. 2) sam zrzekł się posady lub został z niej usunięty z własnej winy, chyba że przed objęciem tego stanowiska zajmował już to mieszkanie z tytułu najmu;

c) jeżeli lokator przez swe uporczywe lub rażące przekroczenia obowiązującego porządku domowego, albo przez swe bezwzględnie nieprzyzwoite zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu lub porządek w domu poważnie zakłóca; z zachowaniem się lokatora stoi narówni zachowanie się osób, przez niego do mieszkania przyjętych, jeżeli on temu postępowaniu, choć to było mu możliwe, zaradzić zaniedbał;

d) jeżeli lokator przedmiot najmu w całości lub w części z urządzeniem lub bez niego oddał w podnajem lub ustąpił za wynagrodzenie nadmiernie wysokie w porównaniu z komornem, jakie sam płaci;

e) jeżeli lokator prawa z umowy najmu w całości bez zgody wynajmującego innemu odstąpił; w braku zgody wynajmującego sąd może, uwzględniając przytoczone przez obie strony okoliczności, zezwolić lokatorowi na bezpłatne odstąpienie praw najmu w całości lub w części; zgoda wynajmującego nie jest potrzebna, jeżeli w wypadku łączenia się spółdzielni, spółdzielnia przejęta odstąpi prawa najmu spółdzielni przejmującej;

f) jeżeli lokator posiada inne mieszkanie w tej samej miejscowości; wynajmujący nie może jednak z tego prawa korzystać, skoro lokator drugie swe mieszkanie opuścił lub gdy został, chociażby nieprawomocnie, zasądzony na opuszczenie tegoż;

g) jeżeli w celu przystąpienia do budowy pomieszczeń mieszkalnych konieczne jest zniesienie lub przerobienie budowli, wynajmujący winien udowodnić konieczność usunięcia lokatora i może wypowiedzieć najem rzeczy najętej lub jej części (przynależności) w terminie trzymiesięcznym, przyczem następuje odpowiednie zmniejszenie komornego, jeżeli wypowiedziano tylko część przedmiotu najmu; wynajmujący winien zwrócić lokatorowi koszty przeprowadzki w wysokości jednomiesięcznego komornego oraz zapłacić tytułem odszkodowania sumę sześciomiesięcznego komornego, a jeżeli przedmiot najmu stanowi mieszkanie złożone z jednego lub dwóch pokojów — sumę rocznego komornego;

h) jeżeli budynek przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stał się własnością Państwa lub związku samorządowego; umowy najmu, dotyczące takich budynków i ich przynależności, rozwiązują się po poprzedniem trzymiesięcznym wypowiedzeniu, a lokatorzy winni przedmiot najmu opuścić po dostarczeniu im odpowiadających ich potrzebom pomieszczeń i to na zasadach, odpowiadających przepisom niniejszej ustawy, i za zwrotem kosztów przeprowadzki w wysokości jednomiesięcznego komornego oraz kosztów ulepszeń, zaprowadzonych przez lokatora w pomieszczeniu wymówionem; obowiązek dostarczenia innego pomieszczenia, oraz zwrotu pomienionych kosztów nie istnieje jednak wobec osób, ani

rodzin osób, które uzyskały najem mieszkania w związku lub na podstawie stosunku służbowego wobec Państwa, względnie związku samorządowego, a których stosunek służbowy się skończył wskutek wydalenia ze służby i spowodu wykroczeń służbowych, względnie wskutek dobrowolnego zrzeczenia się posady;

i) jeżeli wynajmujący pomieszczeń, które przed dniem 12 stycznia 1921 r. bądź służyły wynajmującemu jako sklepy, pracownie lub mieszkania dla pracowników jego przedsiębiorstwa, bądź też były przez niego dla takiego użytku przygotowane, a także pomieszczeń, które przed tymże terminem zajmowane były przez zakłady naukowe na ten sam cel, lub dla rozszerzenia swego przedsiębiorstwa, czy też zakładu naukowego zaraz i niezwłocznie potrzebuje; wynajmujący winien w tym razie wypowiedzieć umowę najmu z terminem co najmniej trzymiesięcznym; przepisy, zawarte w punkcie niniejszym, nie dotyczą pomieszczeń, których obecny lokator używa jako mieszkania;

j) w wypadkach podnajmu ponadto, gdy lokator dostarczy sublokatorowi innego, odpowiadającego potrzebom sublokatora, i podlegającego przepisom niniejszej ustawy pomieszczenia.

3. W razie sporu wynajmujący winien udowodnić, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązania najmu żądano na zasadzie litery a) ustępu 2 artykułu niniejszego, a zaległość powstała spowodu sporu o wysokość komornego lub opłat dodatkowych, należy rozwiązania odmówić, gdy lokator, skoro sąd uzna wyższą kwotę za uzasadnioną, bezzwłocznie oświadczy, iż na podwyższenie się godzi i w ciągu 7 dnia zaległość uiści; przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli lokator nie uiścił w czasie właściwym niespornej części komornego i opłat dodatkowych.

4. Nieważne jest wszelkie całkowite lub częściowe zrzeczenie się przez lokatora, względnie sublokatora, praw z tego artykułu mu służących. W pisemnych umowach podnajmu wolno jednak zastrzec, iż zgóry określone okoliczności, mające doniosłe dla stron znaczenie, będą stanowiły ważną przyczynę wypowiedzenia lub rozwiązania podnajmu.

Art. 12.

Jeżeli na miejscu starej budowli ma być wzniesiona nowa budowla, właściwa władza administracji ogólnej może w wyjątkowym przypadku, uzasadnionym celowością odpowiedniego zabudowania tej części miasta, wydać orzeczenie, nakazujące lokatorom opróżnienie zajmowanych lokali w ciągu jednego miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia. Orzeczenie to wydaje władza po zatwierdzeniu planów nowej budowli oraz po wykazaniu przez wynajmującego, że w stosunku do lokatorów dopełnił świadczeń, przewidzianych w art. 11 ust. 2 lit. g), a dotyczących zwrotu kosztów przeprowadzki i zapłaty odszkodowania. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania orzeczenia. Przedmiotem odwołania nie mogą być zarzuty co do rodzaju i wysokości wyżej określonych świadczeń; spory w tych sprawach podlegają właściwości sądów powszechnych.

Art. 13.

1. W razie śmierci lokatora jego wstępni, zstępni, współmałżonek i rodzeństwo, którzy do chwili jego śmierci stale z nim mieszkali, wstępują w umowę najmu i odpowiadają niepodzielnie za wynikające stąd zobowiązania, o ile nie zrzekną się tego prawa wobec wynajmującego. Przepis ten nie ma zastosowania do osób, które w chwili śmierci lokatora posiadają inne mieszkanie.

2. Prawa najmu pomieszczeń handlowych, przemysłowych i innych pomieszczeń zarobkowych, wynikające z niniejszej ustawy, przechodzą na spadkobierców lokatora, o ile spadkobiercy przedsiębiorstwo spadkodawcy w tym samym lokalu nadal prowadzą.

Art. 14.

Obowiązki i prawa lokatora i wynajmującego, wypływające z niniejszej ustawy, stosują się odpowiednio do sublokatora i lokatora, o ile w ustawie tej wyraźnie inaczej nie postanowiono. Ponadto w razie udowodnionej zmowy właściciela z lokatorem na szkodę praw sublokatora, ten ostatni wstępuje z mocy samego prawa w stosunku do przedmiotu najmu w prawa lokatora. W razie wytoczenia przeciw lokatorowi powództwa o eksmisję, wynajmujący powinien zawiadomić o tem sublokatora pod rygorem bezskuteczności w stosunku do niego wyroku. Zawiadomienie następuje przez sądowe doręczenie odpisu pozwu. Sublokatorowi służy prawo przystąpienia do sporu w charakterze interwenjenta ubocznego po stronie lokatora. W razie wygaśnięcia praw lokatora sąd może orzec, że sublokator, który zajmuje część lokalu przynajmniej od trzech miesięcy, pozostawiony będzie nadal w używaniu zajętej przezeń części pomieszczenia na okres do sześciu miesięcy.

Rozdział IV.

Moratorjum mieszkaniowe.

Art. 15.

1. W sprawach o eksmisję może sąd, uwzględniając stosunki gospodarcze pozwanego, w szczególności pozostawanie jego bez pracy, odroczyć z urzędu lub na wniosek pozwanego termin opróżnienia przedmiotu najmu do sześciu miesięcy; jeżeli eksmisję orzeczono z przyczyny, przewidzianej w art. 11 ust. 2 lit. a), termin ten może być przedłużony na dalsze sześć miesięcy.

2. Wstrzymuje się z mocy samego prawa eksmisję z mieszkań jedno lub dwupokojowych, jeżeli orzeczono eksmisję z przyczyny, przewidzianej w art. 11 ust. 2 lit. a).

3. Eksmisja z mieszkań jedno lub dwupokojowych może być przez sąd wstrzymana, jeżeli bezrobotny otrzymał pracę i opłaca oprócz bieżącego komornego zaległe komorne w ratach, wynoszących 25% bieżącego komornego miesięcznego.

4. Dla zbadania stosunków gospodarczych pozwanego sąd ma prawo zbierać dowody z urzędu.

5. Jednocześnie z wstrzymaniem eksmisji sąd zawiadomi o tem właściwe publiczne biuro pośrednictwa pracy oraz zarząd gminy miejsca zamieszkania pozwanego.

Art. 16.

1. Sąd może na wniosek lokatora według własnego uznania i z uwzględnieniem położenia obu stron termin płatności zaległego komornego w całości lub części na czas określony odroczyć oraz rozłożyć na raty lokatorowi spłatę zaległego komornego, jeśli lokator dochody czerpie jedynie z pracy, a zarobek miesięczny lokatora, żyjącego samotnie, nie przekracza złotych 80, a utrzymującego rodzinę złotych 120.

2. Odroczenie terminu zapłaty uchyla skutki zwłoki, wprowadzone w art. 11 ust. 2 lit. a).

3. Wniosek o odroczenie może być wniesiony przed terminem płatności i tylko odnośnie do komornego, którego czas płatności ma nadejść w trzech miesiącach od dnia złożenia wniosku.

Art. 17.

Pozwany traci prawo do korzystania z moratorjum mieszkaniowego, jeśli nie przyjmie odpowiedniej pracy, wskazanej mu przez publiczne biuro pośrednictwa pracy na warunkach, w danej miejscowości ogólnie przyjętych, z wyjątkiem, jeśli odmówi przyjęcia pracy w zakładach, objętych strajkiem lub lokautem. Praca winna być uważana za odpowiednią, o ile odpowiada kwalifikacjom pozwanego, nie jest niebezpieczna ani dla jego zdrowia, ani moralności, jeśli jest opłacana wystarczająco wedle przyjętych w danej miejscowości, okręgu lub zawodzie norm i nie spowoduje dla pozwanego poważnych przeszkód przy powrocie do jego pracy zawodowej. Pozwany traci również prawo do korzystania z moratorjum mieszkaniowego, przewidzianego w art. 15, jeżeli w tej samej miejscowości posiada inne mieszkanie lub mu je dostarczono.

Rozdział V.
Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 18.

1. Właściciel obowiązany jest utrzymywać przedmiot najmu w stanie zdatnym do użytku i wykonywać właściwe zarządzenia władzy policyjno-budowlanej.

2. W razie jakiejkolwiek przebudowy właściciel domu winien zabezpieczyć lokatorom możność używania wynajętych pomieszczeń i zastosować się do właściwych zarządzeń władzy policyjno-budowlanej.

3. Celem wykonania swych zarządzeń władza może używać środków przymusowych, przewidzianych w przepisach o policji budowlanej.

Art. 19.

1. Celem dostarczania pomieszczeń lokatorom, usuwanym z budynków państwowych (litera h) ustępu 2 art. 11), oraz urzędnikom i funkcjonarjuszom państwowym, Państwo jest uprawnione do rozporządzenia pomieszczeniami, zajętemi przezeń w cudzych budynkach bądź z tytułu umowy najmu, bądź też na podstawie ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. o obowiązku gmin miejskich dostarczania pomieszczeń. W szczególności zarząd państwowy ma prawo bez zgody właściciela nieruchomości odstępować te pomieszczenia w całości lub częściami wyżej wymienionym osobom.

2. Właściciel nieruchomości może w przeciągu 14 dni po otrzymaniu zawiadomienia sprzeciwić się zmianie przeznaczenia poszczególnych pomieszczeń, jeżeli to poważnie szkodzi jego interesowi. O zasadności sprzeciwu rozstrzyga sąd. Sprzeciw nie wstrzymuje wykonania zarządzenia.

3. Między właścicielem nieruchomości a następcami prawnymi Skarbu Państwa powstaje bezpośredni stosunek najmu. Suma komornego, którą płacił Skarb Państwa, nie ulega wskutek podziału pomieszczeń zmniejszeniu.

Art. 20.

Cudzoziemcy korzystają z dobrodziejstwa niniejszej ustawy, jeżeli w danem Państwie obcem obywatele polscy są pod tym względem postawieni narówni z obywatelami własnymi.

Art. 21.

1. Na okres od dnia 1 grudnia 1935 r. do dnia 30 listopada 1937 r. obniża się podstawowe komorne mieszkań i lokali, podlegających ustawie niniejszej, według następujących zasad:

a) dla mieszkań 3-izbowych (2-pokojowych) i mniejszych . . . . o 15%.

b) dla mieszkań większych oraz lokali przemysłowych i handlowych . . o 10%.

2. Komorne za przedmiot najmu, który lokator w całości lub w części oddał w podnajem, ulega obniżeniu w tym samym stosunku co komorne płacone przez lokatora.

3. Nie ulega obniżeniu komorne, którego wysokość została ustalona w umowie, zawartej w myśl art. 3 ustawy niniejszej.

Art. 22.

Wypowiedzenie umów najmu mieszkań oraz lokali przemysłowych i handlowych, wyłączonych w art. 2 lit. l), m), o) z pod ustawy niniejszej, nie może nastąpić na termin wcześniejszy, niż:

a) co do mieszkań — na dzień 30 czerwca 1936 r.;

b) co do lokali przemysłowych i handlowych — na dzień 30 września 1936 r.

Art. 23.

Ustawa niniejsza nie obowiązuje w województwie śląskiem.

Art. 24.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrom: Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Art. 25.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca, następującego po dniu jej ogłoszenia.

Od tego terminu będzie również dopuszczalne zastosowanie norm, określonych w artykułach 5 — 9, do wszelkich nawet hipotecznie zabezpieczonych umów, zawartych przed wejściem w ży-

cie niniejszej ustawy, o ile strony nie zawrą innej umowy.

Równocześnie tracą moc: ustawa o ochronie lokatorów z dnia 18 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 19) oraz dekret Nr. 107 Naczelnego Dowództwa Wojsk Litwy Środkowej z dnia 15 listopada 1921 r. w przedmiocie ustalenia norm płacy za wynajmowane lokale (Dz. U. T. K. R. Nr. 3545).

Poz. 298. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 kwietnia 1936 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych o klasyfikacji gruntów pod lasami.

Poz. 299. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 kwietnia 1936 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 7 kwietnia 1936 r., wydanem w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, o postępowaniu dyscyplinarnem izb lekarskich.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 7 maja Nr. 107 Rok 1936

Poz. 194. Ogłoszenie Generalnego Komisarza Wyborczego o powołaniu Senatora.

z 8 maja Nr. 108 Rok 1936

z 9 maja Nr. 109 Rok 1936

Poz. 195. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1936 r. L. D. IV. 10163/3/36 w sprawie upoważnienia Dyrekcyj Ceł i Urzędu Celnego w Gdyni do zarządzania zwrotów różnicy należności celnych, powstałych wskutek dodatkowego zastosowania cła zniżonego lub zwolnienia od cła.

z 11 maja Nr. 110 Rok 1936

Poz. 196. Statut fundacji Ks. Stanisława Staszica.

---

z 12 maja Nr. 111 Rok 1936

Poz. 197. Uchwała Rady Ministrów z dnia 11 maja 1936 r. w sprawie uczczenia pamięci pierwszej rocznicy zgonu Józefa Piłsudskiego.

Rada Ministrów,

zebrana w dniu 11 maja 1936 r., pragnąc uczcić w pierwszą rocznicę zgonu pamięć Wielkiego Marszałka Polski, —

powzięła uchwałę następującą:

Rada Ministrów, mając na uwadze podstawy rozwoju tej Ziemi, która była zawsze najbliższa Sercu Józefa Piłsudskiego, postanawia, udzielając pomocy ludności Ziemi Wileńskiej, zrealizować budowę w ciągu roku 1936/37 stu nowych szkół powszechnych Imienia Pierwszego Marszałka Polski. Niezbędne środki pomocy w budulcu i w kwotach pieniężnych zostaną postawione do dyspozycji w ciągu najbliższego miesiąca.

Ponadto, w imię najwyższego dobra całej Rzeczypospolitej i zgodnie z dalekosiężną myślą Marszałka Piłsudskiego, Rada Ministrów postanawia wzmóc czynną politykę rozwoju kulturalnego i gospodarczego Ziem Wschodnich.

Poz. 198. Zarządzenie wojewody poznańskiego z dnia 4 maja 1936 r. w sprawie terytorjalnego ograniczenia w wykonaniu przemysłu okrężnego w województwie poznańskiem.

z 13 maja Nr. 112 Rok 1936

Poz. 199. Ogłoszenie Generalnego Komisarza Wyborczego o powołanie posła.

Poz. 200. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 2 maja 1936 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 4 maja 1936 r., ustalającej płace pracowników krawieckich, mocy powszechnie obowiązującej na terenie m. Torunia i powiatu toruńskiego.

z 14 maja Nr. 113 Rok 1936

Poz. 201. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 9 maja 1936 r. ustalające dalszą listę przedsiębiorstw bankowych, uprawnionych do handlu zagranicznemi środkami płatniczemi.

Poz. 202. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 9 maja 1936 r. ustalające listę agentów dewizowych, uprawnionych do handlu zagranicznemi środkami płatniczemi.

Poz. 203. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 2 maja 1936 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 31 marca 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu chemicznego, spożywczego (z wyłączeniem wyrobu i rafinerji cukru, oraz z wyłączeniem przemysłu spirytusowego), galanteryjnego oraz dla zakładów handlowych na terenie województwa poznańskiego z wyłączeniem miast Bydgoszczy, Inowrocławia i Gniezna oraz powiatów: bydgoskiego, inowrocławskiego, gnieźnieńskiego, wyrzyskiego i szubińskiego.

z 15 maja Nr. 114 Rok 1936

Poz. 204. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 205. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 maja 1936 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej w sprawie ustalenia granic okręgu ochrony górniczej źródeł mineralnych w Wysowej w powiecie gorlickim województwa krakowskiego.

Poz. 206. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 maja 1936 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej w sprawie ustalenia granic okręgu ochrony górniczej źródeł mineralnych w Łomnicy, w powiecie Nowy Sącz, województwa krakowskiego.

z 16 maja Nr. 115 Rok 1936

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.